

KHOA HỌC & PHÁT TRIỂN

CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA BỘ KHOA HỌC & CÔNG NGHỆ

BÁO ĐIỆN TỬ: [HTTP://KHOAHOCPHATRIEN.VN](http://KHOAHOCPHATRIEN.VN)

Nhân hiệu gà Đông Tảo đang bị mạo danh

Thương mại hóa công nghệ: Khó đầu vào để dễ đầu ra

Cần đưa khởi nghiệp vào chương trình đào tạo

Công nghiệp quốc phòng phải có trình độ khoa học, công nghệ tiên tiến

Đây là một trong những chỉ đạo được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - Bí thư Quân ủy Trung ương - nhấn mạnh tại hội nghị Quân chính toàn quân 2016 - tổng kết các mặt công tác quân sự quốc phòng và phong trào thi đua quyết thắng năm 2016; triển khai nhiệm vụ và phong trào thi đua quyết thắng năm 2017 - được tổ chức sáng 13/12 tại Hà Nội. Hội nghị có sự tham dự của lãnh đạo các bộ, ngành. Về phía Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) có Bộ trưởng Chu Ngọc Anh tham dự.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng biểu dương những kết quả đạt được của quân đội trong năm qua. Quân đội đã khẳng định vai trò của mình, góp phần cùng đồng bào cả nước thực hiện Nghị quyết Đại hội XII của Đảng, xứng đáng với niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và nhân dân.

Nhấn mạnh 5 việc cần tập trung chỉ đạo thực hiện trong năm 2017, Tổng Bí thư yêu cầu toàn quân tiếp tục thực hiện chương trình Công nghiệp quốc phòng theo Nghị quyết số 06 của Bộ Chính trị khóa XI về xây dựng và phát triển công nghiệp quốc phòng đến năm 2020 và những năm tiếp theo. Theo đó, cần tập trung thực hiện hiệu quả các dự án trọng điểm; khẩn trương hoàn chỉnh đề án "Đẩy mạnh xây dựng và phát triển công nghiệp quốc phòng, an ninh, đáp ứng yêu cầu xây dựng và bảo vệ tổ quốc trong tình hình mới" với mục tiêu đưa công nghiệp quốc phòng thành bộ phận quan trọng của tiềm lực quốc phòng, an ninh quốc gia, có trình độ KH&CN tiên tiến, có năng lực thiết kế, chế tạo, sửa chữa, cải tiến, hiện đại hóa các loại vũ khí, trang bị kỹ thuật có tính năng kỹ thuật, chiến thuật cao, từng bước hiện đại hóa quân đội theo yêu cầu phòng thủ, tác chiến trong điều kiện mới.

H. HÀ

CÁC PHÒNG THÍ NGHIỆM TRỌNG ĐIỂM:

Bài toán khai thác công suất

- Không đủ nhân lực để khai thác tài nguyên
- Cần cung cấp dịch vụ khoa học kỹ thuật
- Nên chuyển sang cơ chế tự chủ

XEM TRANG 8-9

Các nghiên cứu viên đang làm việc tại phòng thí nghiệm Trọng điểm công nghệ gene.

Ảnh: Loan Lê

Sự cố lỗi pin ở iPhone: Cuộc khủng hoảng lan rộng

Công nghệ rửa cát sạch đầu tiên của người Việt

Thêm tiếng ồn cho văn phòng để... tăng hiệu quả làm việc

Việc rèn cảm xúc giúp con nhà nghèo thành đạt

GS-TS Nguyễn Thị Lang: "Tôi là nông dân chính hiệu"

Việt Nam - Lào đẩy mạnh hợp tác KH&CN trọng điểm

Hướng vào trọng tâm, trọng điểm, cùng triển khai tốt các nội dung hợp tác chính trong lĩnh vực KH&CN... giữa Việt Nam và Lào là các nội dung được hai bên thống nhất trong chuyến thăm và làm việc tại Lào từ ngày 8-10/12 của đoàn công tác Bộ KH&CN Việt Nam do Bộ trưởng Chu Ngọc Anh - Ủy viên Trung ương Đảng - làm trưởng đoàn. Bộ trưởng Bộ KH&CN hai nước đã cùng thảo luận kế hoạch hợp tác thời gian tới, đặc biệt là việc chuẩn bị kỷ niệm 40 năm ký Hiệp ước hữu nghị hợp tác và 55 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Lào vào năm 2017. Tiếp đoàn tại Phủ thủ tướng, Thủ tướng Lào Thongloun Sisoulith đề nghị hai bộ tiếp tục chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý nhà nước về hoạt động KH&CN.

Đoàn Việt Nam cũng thăm và làm việc tại dự án xây dựng Trung tâm Đào tạo cán bộ quản lý KH&CN của Lào, dự khánh thành phòng thí nghiệm nghiên cứu triển khai công nghệ năng lượng sạch - dự án hợp tác do Bộ KH&CN Việt Nam cấp kinh phí hỗ trợ. **PV**

Việt Nam - Ấn Độ ký hiệp định sử dụng NLNT vì mục đích hòa bình

Trong khuôn khổ chuyến thăm Ấn Độ từ ngày 8-11/12, Thứ trưởng Bộ KH&CN Phạm Công Tạc đã cùng đại diện Ấn Độ ký hiệp định về hợp tác sử dụng năng lượng nguyên tử (NLNT) vì mục đích hòa bình, trước sự chứng kiến của Chủ tịch Quốc hội Việt Nam Nguyễn Thị Kim Ngân và Chủ tịch Hạ viện Ấn Độ Sumitra Mahajan.

Trước lễ ký kết, Thứ trưởng Phạm Công Tạc đã có buổi làm việc với Thứ trưởng Bộ NLNT Ấn Độ Sekhar Basu, trao đổi định hướng hợp tác về NLNT. Theo đó, Ấn Độ sẽ hỗ trợ, hợp tác với Bộ KH&CN, Viện NLNT Việt Nam trong việc xây dựng Trung tâm KH&CN hạt nhân. Hai bên cũng hợp tác để triển khai ứng dụng NLNT trong lĩnh vực y tế, công nghiệp, nông nghiệp, đào tạo nguồn nhân lực hạt nhân. **HOÀNG HÀ**

Bộ KH&CN tăng tỷ lệ văn bản điện tử trong năm 2017

Bộ KH&CN đang lấy ý kiến góp ý dự thảo Kế hoạch ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) tại bộ năm 2017. Theo đó, tỷ lệ trao đổi văn bản dưới dạng điện tử giữa các cơ quan, đơn vị sẽ tăng ít nhất 15% so với năm 2016. Về ứng dụng CNTT phục vụ người dân và doanh nghiệp, Bộ KH&CN hướng tới cung cấp các dịch vụ công cơ bản trực tuyến mức độ 3 và 4, xây dựng hạ tầng phần mềm dịch vụ công trực tuyến. Bộ cũng sẽ xây dựng, hoàn thiện các hệ thống thông tin, trong đó có hệ thống thông tin đăng ký bảo hộ quyền sở hữu công nghiệp qua mạng điện tử, hệ thống thông tin về nhiệm vụ KH&CN phục vụ quản lý đề tài, dự án KH&CN trên mạng điện tử, hệ thống thông tin đánh giá, thẩm định công nghệ trên toàn quốc. **HÀ CHI**

Hỗ trợ doanh nghiệp kinh phí đánh giá trình độ quản lý năng suất

Theo thông tin tại buổi tọa đàm "Đổi mới, cải tiến phương thức tổ chức thực hiện các chương trình hỗ trợ doanh nghiệp" do Chi cục Tiêu chuẩn - Đo lường - Chất lượng TPHCM tổ chức ngày 13/12, dự án "Nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, hàng hóa của doanh nghiệp" của TPHCM năm 2017 sẽ hỗ trợ kinh phí cho một số doanh nghiệp để đánh giá trình độ quản lý năng suất, chất lượng, áp dụng hệ thống quản lý tiên tiến, các hệ thống, công cụ để tăng năng suất. Các đơn vị được hỗ trợ chủ yếu là doanh nghiệp vừa và nhỏ, tập trung vào các ngành cơ khí, chế biến thực phẩm, dệt - may, caosu, nhựa... **KIỀU ANH**

845

là số dự án được chương trình Nông thôn miền núi triển khai trong 15 năm qua tại 62 tỉnh, thành phố. Chương trình đã chuyển giao 4.761 lượt công nghệ vào sản xuất, đào tạo 11.063 kỹ thuật viên cơ sở, tập huấn cho 236.264 lượt nông dân.

Nhãn hiệu gà Đông Tảo đang bị mạo danh

Sản phẩm gà Đông Tảo đã được bảo hộ nhãn hiệu tập thể, chuỗi tiêu hồng Khoái Châu đã được cấp nhãn hiệu chứng nhận nhưng việc khai thác các nhãn hiệu này vẫn chưa thực sự hiệu quả. Đặc biệt, với gà Đông Tảo, tình trạng giả mạo nhãn hiệu khá phổ biến. Đó là thông tin được đưa ra tại hội nghị "Quản lý và phát triển thương hiệu sản phẩm gà Đông Tảo và chuỗi tiêu hồng Khoái Châu" do Sở Khoa học và Công nghệ Hưng Yên và UBND huyện Khoái Châu tổ chức ngày 14/12.

Ông Lê Quang Thắng - Chủ tịch Hội Chăn nuôi và Kinh doanh gà Đông Tảo - cho biết: "Các biển quảng cáo treo ở các vùng miền, công khai in logo nhãn hiệu tập thể 'Gà Đông Tảo'. Nhiều trang điện tử quảng cáo gà Đông Tảo để bán các loại gà kém chất lượng, ảnh hưởng đến uy tín của gà Đông Tảo thuần chủng có nguồn gốc rõ ràng". Với sản phẩm chuỗi tiêu hồng Khoái Châu, ông Phạm Năng Thành - Phó Giám

Gà Đông Tảo đang được nuôi tại một gia đình ở Khoái Châu, Hưng Yên.

Ảnh: Lê Hằng

đốc Công ty Thuận Tâm Thành, đang trồng 30ha loại cây này - cho biết: "Tuy có nhãn hiệu tập thể nhưng các hộ trồng chuỗi vẫn chưa tuân thủ đúng quy trình sản xuất, chất lượng sản phẩm không đồng đều nên không xuất khẩu được sang các thị trường khó tính mà chỉ bán trôi nổi, giá trị kinh tế thấp, thậm chí có lúc còn không bán được".

Theo ông Nguyễn Thanh Bình - Giám đốc

Trung tâm Phát triển tài sản trí tuệ, Cục Sở hữu trí tuệ, để phát triển các tài sản trí tuệ địa phương, bản thân các nhà sản xuất phải nhận thức được đó là tài sản của mình, Nhà nước chỉ hỗ trợ chính sách và công nghệ. Gà Đông Tảo và chuỗi tiêu hồng Khoái Châu đều có chất lượng đặc trưng. Đó là lợi thế của địa phương, vì vậy phải bảo tồn các giống quý và phát triển thương hiệu mạnh hơn nữa.

"Với gà Đông Tảo, cần đảm bảo nguồn giống đạt chuẩn, thức ăn không có tạp chất và chất tăng trọng để nâng cao giá trị sản phẩm. Việc sản xuất chuỗi tiêu hồng Khoái Châu phải tuân thủ quy trình kỹ thuật, từ đầu vào đến đầu ra phải đạt yêu cầu nhằm đảm bảo chất lượng, phát triển thương hiệu. Địa phương phải biết trân trọng tài sản vô hình mà chúng ta đang có" - ông Bình nói. **LOAN LÊ**

LÃNG KÍNH NHÀ KHOA HỌC

Hợp tác công - tư để khai thác sáng chế

Trong việc thúc đẩy khai thác sáng chế, đặc biệt là trong ngành sản xuất có lợi thế cạnh tranh, mối quan hệ hợp tác công - tư có vai trò quan trọng. Đây được hiểu là sự thỏa thuận giữa Nhà nước và tư nhân trong quá trình khai thác sáng chế dựa trên nguyên tắc tự nguyện, bình đẳng, công bằng, dân chủ, hợp pháp trong phân chia lợi ích và chia sẻ rủi ro.

Hình thức này có thể có sự tham gia của nhiều chủ thể khác nhau, với chức năng khác nhau như: Nhà đầu tư/nhà kinh doanh cấp vốn, nghiên cứu thị trường sản phẩm đầu ra; doanh nghiệp cung cấp nhân lực, nhà xưởng, móc máy, thiết bị, cấu trúc hạ tầng; nhà sáng chế/chủ sở hữu sáng chế đóng góp bằng sáng chế và bí quyết để tạo ra công nghệ, sản phẩm từ sáng chế; Nhà nước hỗ trợ tài chính, đào tạo nhân lực, thuế, tín dụng, đất đai và tạo môi trường pháp lý thuận lợi.

Để có thể khai thác sáng chế thành công, sự nỗ lực của chủ sở hữu sáng chế, doanh nghiệp, nhà đầu tư là chưa đủ, mà cần phải có sự hỗ trợ, hợp tác tích cực của Nhà nước. Thực tế cho thấy, sự hợp tác công - tư trong khai thác sáng chế ở Việt Nam còn lỏng lẻo, chưa có

chiều sâu. Đây là một trong các nguyên nhân cơ bản khiến các kết quả nghiên cứu - đặc biệt là các sáng chế - ít có giá trị thực tiễn, khó chuyển giao vào sản xuất nên hiệu quả kinh tế trong khai thác sáng chế chưa cao.

Để thúc đẩy hợp tác công - tư trong khai thác sáng chế, Nhà nước cần có một số chính sách cơ bản như: Xây dựng cơ sở dữ liệu về sáng chế, nhấn mạnh các sáng chế cần được ưu đãi

đặc biệt nếu được khai thác, từ đó xây dựng lộ trình khai thác sáng chế hợp lý; nuôi dưỡng nguồn cung sáng chế trong nước, nâng tầm các tổ chức định giá sáng chế để hỗ trợ hoạt động khai thác.

Một điểm rất quan trọng nữa là tạo môi trường thể chế thuận lợi và lấy đối tác tư nhân là trung tâm trong quá trình khai thác sáng chế. Muốn hình thức hợp tác này phát huy hiệu quả, các bên cần xác định rõ mục tiêu, vị trí, vai trò, phạm vi, lợi ích và các rủi ro cơ bản của từng bên trong quá trình khai thác sáng chế, đồng thời hình thành cơ chế kiểm soát các vấn đề liên quan tới xung đột lợi ích.

TS NGUYỄN HỮU XUYỀN - Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu sáng chế và Khai thác công nghệ

400

là số báo cáo của gần 500 nhà nghiên cứu quốc tế được trình bày tại hội nghị Tinh thể học châu Á lần thứ 14 do Đại học Bách khoa Hà Nội tổ chức, tập trung vào các chủ đề chính: Cấu trúc hóa học, cấu trúc sinh học và kỹ thuật phân tích cấu trúc mới.

HỘI NGHỊ BÀN TRÒN GIỮA THỦ TƯỚNG VÀ CÁC CHUYÊN GIA:

Sẽ xây dựng kênh huy động nguồn tri thức

“Việc Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc dành thời gian lắng nghe các chuyên gia nước ngoài và đối thoại với chuyên gia trong nước cho thấy sự cầu thị, coi trọng chuyên gia, nhà khoa học trong việc góp ý xây dựng chính sách điều hành phát triển kinh tế hiện nay”.

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc và Giáo sư Ngô Bảo Châu tại hội nghị bàn tròn ngày 13/12.

Ảnh: Quang Hiếu

Tiến sỹ Lê Đăng Doanh - nguyên Viện trưởng Viện Kinh tế quản lý Trung ương - chia sẻ với Báo Khoa học và Phát triển ngay sau hội nghị bàn tròn “Thủ tướng với mạng lưới chuyên gia toàn cầu về phát triển Việt Nam” do Bộ Ngoại giao phối hợp với nhóm Sáng kiến Việt Nam tổ chức tại Hà Nội ngày 13/12.

3 THÁCH THỨC ĐỂ TRÁNH BÃY GIA CÔNG

Tại hội nghị bàn tròn, các chuyên gia đã chỉ rõ những điểm nghẽn về tăng trưởng kinh tế của Việt Nam hiện nay, trong đó đặc biệt nhấn mạnh về các hạn chế trong quá trình công nghiệp hóa đất nước.

Cụ thể, Giáo sư Trần Văn Thọ - Đại học Waseda, Nhật Bản - đã chỉ ra 3 thách thức của trào lưu công nghiệp hóa hiện nay đối với các nước đang tiến hành công nghiệp hóa như Việt Nam. Đó là sự cạnh tranh gay gắt giữa các nước công nghiệp mới do lượng cầu giảm sau cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu năm 2008 và dư thừa năng lực sản xuất. Thách thức thứ hai mà Việt Nam - giống như nhiều nước ở giai đoạn thu nhập trung bình và trung bình thấp khác - đang phải đối mặt là nguy cơ rơi vào tình trạng “công nghệ hóa còn non”. Một thách thức nữa là nhu cầu sử dụng lao động trong sản xuất công nghiệp giảm mạnh do cách mạng công nghiệp

ngày càng phát triển theo hướng tự động hóa và mạng hóa.

Giáo sư Trần Văn Thọ cho rằng, trong bối cảnh Việt Nam đang tích cực, chủ động hội nhập ngày càng sâu rộng hơn vào nền kinh tế thế giới, việc tránh được bẫy gia công khi tham gia chuỗi giá trị toàn cầu là một thách thức không hề nhỏ. Vì vậy, chuyển dịch cơ cấu kinh tế gắn với sự tham gia dịch chuyển trong mạng sản xuất và chuỗi giá trị toàn cầu của kinh tế Việt Nam và các chính sách về công nghiệp hóa là điều rất cần thiết.

CHÍNH PHỦ LẮNG NGHE CÁC NHÀ KHOA HỌC

Trước sự lắng nghe chăm chú của Thủ tướng, nhiều khuyến nghị đã được các chuyên gia trong nước và quốc tế đề xuất. Phó Giáo sư Trần Ngọc Anh - Đại học Indiana, Mỹ - cho rằng Việt Nam cần xây dựng một hệ thống đánh giá hiệu quả hoạt động của mình với các chỉ số đo lường chất lượng cụ thể nhằm hướng tới một chính phủ kiến tạo, phục vụ và hành động, bởi nếu hiệu quả của chính quyền tăng 10% thì GDP sẽ tăng 3,6%. Giáo sư Ricardo Hausmann - Đại học Harvard, Mỹ - nhấn mạnh tầm quan trọng của kiến thức đầu vào trong quá trình hoạch định chính sách, chiến lược phát triển

“Với tư cách là người đứng đầu Chính phủ, tôi nhấn mạnh rằng Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn chào đón, cầu thị và mong muốn nhận được sự đóng góp, hỗ trợ của các nhà khoa học, các chuyên gia cả trong và ngoài nước”
- Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc.

ngành, hàng, quy hoạch vùng, miền nhằm nâng năng lực cạnh tranh của nền kinh tế trên cả ba cấp độ quốc gia, doanh nghiệp và sản phẩm.

Có mặt tại buổi tọa đàm, song Giáo sư Ngô Bảo Châu không còn thời gian trình bày các ý kiến của mình. Thủ tướng đã đề nghị được nghe thêm ý kiến của giáo sư về việc ứng dụng toán học trong phân tích, xây dựng chính sách kinh tế trong một cuộc gặp khác. Trên tinh thần lắng nghe và hành động, Thủ tướng đề nghị Văn phòng Chính phủ phối hợp với Bộ Ngoại giao, nhóm Sáng kiến Việt Nam xây dựng kênh huy động nguồn tri thức quốc tế kết hợp với nguồn tri thức trong nước để thường xuyên hỗ trợ Chính phủ trong tư vấn chính sách, chia sẻ thông tin.

“Với tư cách là người đứng đầu Chính phủ, tôi nhấn mạnh rằng Đảng và Nhà nước Việt Nam luôn chào đón, cầu thị và mong muốn nhận được sự đóng góp, hỗ trợ của các nhà

khoa học, các chuyên gia cả trong và ngoài nước. Đây chỉ là cuộc họp mở đầu. Tôi mong muốn có sự hợp tác chặt chẽ hơn, cụ thể hơn, thường xuyên hơn để từ các ý kiến của quý vị, chúng tôi sẽ tiếp thu, xây dựng, sửa chữa, bổ khuyết những vấn đề về thể chế, chính sách, góp phần phát triển đất nước Việt Nam” - Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc bày tỏ.

Ứng dụng và hoàn thiện tinh thần này, TS Lê Đăng Doanh cho rằng điều quan trọng lúc này là biến nhận thức và các kiến nghị thành hành động. “Cùng với các chính sách hợp lý, việc thúc đẩy ứng dụng khoa học và công nghệ, khai thác chất xám là điều cấp bách đối với Việt Nam hiện nay, thay vì ăn chệnh lệch giá nhân công và khai thác tài nguyên bán thô. Đã đến lúc chúng ta phải dựa vào khoa học và công nghệ để nâng cao giá trị gia tăng trong mỗi sản phẩm” - tiến sỹ Doanh nhấn mạnh.

PHƯƠNG NGUYỄN - ĐỨC TUÂN

Khai thác và phát triển nguồn gene đối ăn hạt

Đề tài “Nghiên cứu khai thác và phát triển nguồn gen đối ăn hạt (*Michelia tonkinensis* A. Chev.) tại một số tỉnh miền Bắc Việt Nam” vừa được Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) phê duyệt danh mục đặt hàng nhiệm vụ KH&CN về Quỹ Gene cấp quốc gia thuộc chương trình Bảo tồn và sử dụng bền vững nguồn gene đến năm 2025 - định hướng đến năm 2030.

Đề tài hướng tới mục tiêu khai thác và phát triển nguồn gene đối ăn hạt có năng suất và chất lượng hạt cao tại một số tỉnh miền Bắc. Sản phẩm cụ thể của đề tài là: Báo cáo đặc điểm lâm học, đa dạng di truyền và giá trị sử dụng nguồn gene đối ăn hạt; hướng dẫn kỹ thuật nhân giống đối ăn hạt bằng phương pháp ghép và trồng thâm canh lấy hạt; hướng dẫn kỹ thuật thu hái, sơ chế, bảo quản hạt; 9ha mô hình đối ăn hạt (bằng cây ghép) tại 3 tỉnh, mỗi tỉnh 3ha... Đề tài này được tuyển chọn và thực hiện trong năm 2017.

MINH NGUYỄN

Hoàn thiện công nghệ sản xuất giống nguồn gene cá chày mắt đỏ

Bộ KH&CN đang tuyển chọn các tổ chức, cá nhân thực hiện đề tài “Hoàn thiện công nghệ sản xuất giống nguồn gene cá chày mắt đỏ (*Squaliobarbus curriculus* Richardson, 1846) tại một số tỉnh phía bắc.

Đề tài hướng tới việc xây dựng quy trình công nghệ sản xuất giống nguồn gene cá chày mắt đỏ, đảm bảo tỷ lệ cá bố mẹ thành thực $\geq 80\%$; tỷ lệ cá đẻ $\geq 80\%$, tỷ lệ sống từ cá bột lên cá hương $\geq 50\%$; tỷ lệ sống từ cá hương lên cá giống $\geq 70\%$. Sản phẩm cụ thể của đề tài là 600 con cá chày mắt đỏ bố mẹ với kích thước $\geq 1,0$ kg/con, tỷ lệ đực/cái là 1/1. 2.000.000 con giống...

VŨ HƯNG

Thực hành tìm kiếm và thu hồi nguồn phóng xạ

Hội thảo “Thực hành tìm kiếm và thu hồi nguồn phóng xạ tại Công ty cổ phần thép Pomina và các địa điểm liên quan” vừa được Cục An toàn bức xạ và hạt nhân phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức tại Bà Rịa - Vũng Tàu.

Tại đây, các học viên được chuyên gia nước ngoài hướng dẫn cách sử dụng các thiết bị kỹ thuật chuyên dụng, hiện đại mà Việt Nam được tài trợ để tìm kiếm nguồn phóng xạ nhằm tăng cường công tác đảm bảo an ninh nguồn phóng đối với chủ cơ sở bức xạ và các cơ quan quản lý nhà nước. Công ty cổ phần thép Pomina là đơn vị từng xảy ra sự cố thất lạc nguồn phóng xạ vào tháng 3/2015 và đến thời điểm này vẫn chưa tìm thấy.

LAN ANH

Vinh danh 34 công trình, sản phẩm sáng tạo trẻ năm 2016

Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh vừa tổ chức tuyên dương các công trình, đề tài, sản phẩm sáng tạo trẻ tiêu biểu năm 2016. Theo đó, trong số 219 hồ sơ đề cử của 44 tỉnh, thành phố, Ban tổ chức đã chọn ra 34 hồ sơ là những đề tài, sản phẩm, giải pháp sáng tạo xuất sắc nhất để biểu dương và khen thưởng. Trong đó, các đề tài, sản phẩm thuộc lĩnh vực công nghiệp chiếm 35%, lĩnh vực công nghệ thông tin chiếm 20,05%, lĩnh vực y tế chiếm 5,9%, lĩnh vực môi trường chiếm 2,9 %, các lĩnh vực khác chiếm 35,3%.

Trong số này, nhiều công trình, sản phẩm đã được ứng dụng vào thực tế học tập, lao động, sản xuất, mang lại hiệu quả cao về kinh tế - xã hội. Nổi bật là sáng kiến “Cải tiến hệ đa giáo thi công khối cạnh trụ công trình cầu Sông Rút, Quảng Ninh” của Nguyễn Văn Trường, Công ty cổ phần cầu 12 Cienco1; sản phẩm “Thiết bị giao tiếp thông minh dành cho người khuyết tật MultiGlass” của Lê Anh Tiến, kỹ sư Công ty VP9.

LÊ HÀ

THƯƠNG MẠI HÓA CÔNG NGHỆ:

Khó đầu vào để dễ đầu ra

Luật Chuyển giao công nghệ (sửa đổi) cần quy định chặt chẽ hơn từ khâu chọn lựa và xác định đầu vào của nhiệm vụ khoa học và công nghệ (KH&CN); phải gắn kết với doanh nghiệp để chuyển giao công nghệ, thúc đẩy thương mại hóa công nghệ ngay khi kết thúc nhiệm vụ nghiên cứu.

Đó là ý kiến của Đại biểu Quốc hội Đặng Thị Phương Thảo (Đoàn đại biểu Quốc hội Nam Định) khi góp ý cho Luật Chuyển giao công nghệ (sửa đổi).

KHUYẾN KHÍCH XUẤT KHẨU CÔNG NGHỆ

Để thúc đẩy thương mại hóa công nghệ, đại biểu Phương Thảo nhấn mạnh khoản 2, điều 41 của dự thảo luật về thương mại hóa công nghệ, kết quả nghiên cứu. Theo đó, nếu tổ chức được giao quyền không thực hiện nghĩa vụ ứng dụng kết quả đó theo thỏa thuận thì đại diện chủ sở hữu nhà nước sẽ giao quyền sở hữu, quyền sử dụng kết quả cho tổ chức khác có nhu cầu.

Cho rằng quy định này đang trái với Luật KH&CN năm 2013, bà Phương Thảo kiến nghị: “Đã gọi là nghĩa vụ thì bắt buộc phải thực hiện, nếu không thực hiện thì phải có chế tài. Không ai từ chối quyền sở hữu đi kèm với quyền lợi vật chất của một sản phẩm KH&CN do mình làm ra, nếu sản phẩm đó thật sự có giá trị”. Đại biểu này cho rằng ban soạn thảo cần quy định chặt chẽ hơn từ khâu chọn lựa và xác định đầu vào của nhiệm vụ KH&CN và phải gắn kết với doanh nghiệp để chuyển giao công nghệ,

tránh lãng phí, đồng thời thúc đẩy thương mại hóa công nghệ ngay khi kết thúc nhiệm vụ nghiên cứu công nghệ.

“Để quản lý cũng như khuyến khích chuyển giao công nghệ một cách có hiệu quả, theo tôi cần quy định việc chuyển giao công nghệ theo các cấp bậc công nghệ. Ở đây, chính sách khuyến khích chuyển giao phát minh khác với chính sách khuyến khích chuyển giao sáng chế và giải pháp hữu ích. Tức là tùy thuộc vào cấp bậc công nghệ mà có chính sách chuyển giao công nghệ với chế độ khuyến khích, ưu đãi phù hợp” - bà Thảo nhấn mạnh.

Cùng quan điểm này, GS-TS Nguyễn Anh Trí - Viện trưởng Viện Huyết học - Truyền máu Trung ương, Đại biểu Quốc hội đoàn Hà Nội - nhận định, dự thảo Luật Chuyển giao công nghệ (sửa đổi) có nhiều điểm tiến bộ, đưa ra những quy định ngăn công nghệ lạc hậu, khuyến khích nhập khẩu công nghệ tiên tiến. Việc thông qua luật này sẽ là cơ hội để phát triển thị trường KH&CN ở Việt Nam. Tuy nhiên GS Trí cho rằng, ban soạn thảo cần bổ sung quy định để khuyến khích xuất khẩu công nghệ.

“Trong lĩnh vực y, được học có nhiều công nghệ

Dây chuyền đóng gói tự động của Viện Cơ điện nông nghiệp sau thu hoạch.

Ảnh: PN

“Hiện nay chúng ta mới nghĩ đến việc nhập công nghệ nhiều hơn. Khi có thị trường KH&CN đúng nghĩa và lành mạnh, có đủ hành lang pháp lý thì tôi tin hoạt động xuất khẩu công nghệ cũng sẽ sôi động” – GS-TS Nguyễn Anh Trí.

có thể sánh vai với quốc tế, có triển vọng xuất khẩu (được, thuốc đặc trưng của Việt Nam). Các nhà khoa học Việt Nam đã tạo ra một số công nghệ tốt, rẻ hơn so với quốc tế. Vì vậy, luật cần có quy định thúc đẩy hoạt động này. Hiện nay chúng ta mới nghĩ đến việc nhập công nghệ nhiều hơn. Khi có thị trường KH&CN đúng nghĩa và lành mạnh, có đủ hành lang pháp lý thì tôi tin hoạt động xuất khẩu công nghệ cũng sẽ sôi động” - ông Trí tin tưởng.

ĐƯA CÔNG NGHỆ VỀ NÔNG THÔN

Đại biểu Quốc hội Lê Quang Trí (đoàn Tiền Giang) đề nghị bổ sung một khoản tại điều 36 về công nghệ khuyến khích chuyển giao cho vùng nông thôn, đó là công nghệ tưới tiết kiệm nước thực hành sản xuất tốt, công nghệ xử lý nước cấp cho nuôi trồng thủy sản.

“Chú ý ưu tiên đối với các vùng nông thôn, miền núi, địa bàn có điều kiện

kinh tế - xã hội khó khăn và đặc biệt khó khăn vì trong chương này chỉ có một quy định về Quỹ Đổi mới công nghệ quốc gia tại điều 40. Thực tế còn có Quỹ Phát triển KH&CN đang hoạt động hiệu quả, có thể thúc đẩy chuyển giao công nghệ một cách mạnh mẽ” - ông Lê Quang Trí góp ý.

Đại biểu Châu Quỳnh Dao (Đoàn tỉnh Kiên Giang) cũng đề cập tới việc thúc đẩy chuyển giao công nghệ vùng nông thôn. Theo đó, tại điều 38 dự thảo luật có nêu trách nhiệm của cơ quan quản lý nhà nước trong hoạt động chuyển giao công nghệ ở vùng nông thôn, miền núi, địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn và đặc biệt khó khăn. Khoản 2 quy định, hằng năm, cơ quan quản lý nhà nước về KH&CN ở địa phương phối

hợp với các cơ quan liên quan kiểm tra, đánh giá hoạt động chuyển giao công nghệ ở vùng nông thôn và miền núi. Bà Dao đề nghị bổ sung: Cần có cơ chế khuyến khích hoạt động chuyển giao công nghệ ở vùng nông thôn, miền núi, địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn, đặc biệt khó khăn, tạo điều kiện thuận lợi để những vùng này cải tiến công nghệ nhằm nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm.

“Đây chính là một trong những giải pháp để từng bước cải thiện đời sống của người dân vùng này” - đại biểu Dao nhấn mạnh.

Ban soạn thảo vẫn đang tiếp tục tiếp thu các ý kiến góp ý, hoàn thiện dự thảo luật để trình Quốc hội tại kỳ họp thứ ba, Quốc hội khóa XIV.

PHƯƠNG NGUYỄN

THÔNG BÁO VỀ VIỆC TUYỂN DỤNG VIÊN CHỨC NĂM 2016 CỦA VĂN PHÒNG CÁC CHƯƠNG TRÌNH TRỌNG ĐIỂM CẤP NHÀ NƯỚC

Được sự đồng ý của lãnh đạo Bộ Khoa học và Công nghệ, Văn phòng các chương trình trọng điểm cấp nhà nước tuyển dụng viên chức năm 2016 theo nhu cầu và tiêu chuẩn sau:

I- NHU CẦU TUYỂN DỤNG:

1) Quản lý nhiệm vụ KH&CN: 1 người

- Đối tượng: Nữ, 25-30 tuổi
- Tốt nghiệp đại học chuyên ngành xã hội loại khá trở lên
- Chứng chỉ tin học văn phòng loại khá trở lên
- Chứng chỉ tiếng Anh C loại khá trở lên

Ưu tiên:

- Có kinh nghiệm làm việc ở các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp nhà nước từ 2 năm trở lên
- Am hiểu trong lĩnh vực quản lý NN về KH&CN. Có kinh nghiệm quản lý khoa học từ 1 năm trở lên

2) Kế toán viên - kiểm soát chi và thanh quyết toán nhiệm vụ KH&CN: 1 người

- Đối tượng: Nam, không quá 40 tuổi
- Tốt nghiệp đại học hệ chính quy chuyên ngành kế toán loại khá trở lên
- Chứng chỉ tin học văn phòng loại khá trở lên
- Chứng chỉ tiếng Anh B loại khá trở lên

Ưu tiên:

- Am hiểu chế độ kế toán sự nghiệp, nắm vững các chế độ tài chính kế

toán mới. Có kinh nghiệm làm kế toán trong cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp nhà nước từ 2 năm trở lên.

- Có hiểu biết về cơ chế quản lý, cơ chế tài chính đối với hoạt động KH&CN

3) Nhân viên hành chính - quản trị: 1 người

- Đối tượng: Nam, 30 - 35 tuổi
- Tốt nghiệp trung học nghề chuyên ngành kỹ thuật
- Chứng chỉ tin học văn phòng loại khá trở lên

Ưu tiên:

- Am hiểu các kỹ thuật thiết bị máy móc văn phòng, các công việc hành chính, quản trị trong các đơn vị sự nghiệp nhà nước
- Có bằng lái xe ô tô loại 7 chỗ trở lên
- Có kinh nghiệm làm việc trong các đơn vị sự nghiệp nhà nước từ 5 năm trở lên.

II- HÌNH THỨC, NỘI DUNG TUYỂN DỤNG:

1) Hình thức tuyển dụng viên chức: Xét tuyển

2) Nội dung tuyển dụng: Theo quy định tại Nghị định số 29/2012/NĐ-CP ngày 12/4/2012 của Chính phủ

III- HỒ SƠ DỰ TUYỂN:

- Đơn xin dự tuyển, nêu rõ vị trí dự tuyển
- Bản khai lý lịch có xác nhận của ủy ban nhân dân nơi cư trú.
- Bản sao (công chứng) các văn bằng tốt nghiệp đại học, trên đại học

(nếu có) kèm theo kết quả học tập; văn bằng, chứng chỉ ngoại ngữ, tin học, đào tạo bồi dưỡng nghiệp vụ; xác nhận kinh nghiệm công tác (nếu có).

4. Bản sao (công chứng) giấy khai sinh

5. Giấy chứng nhận sức khỏe do cơ quan y tế có thẩm quyền cấp, có giá trị trong thời gian 6 tháng tính đến ngày nộp hồ sơ dự tuyển
6. 2 ảnh màu (4x6) chụp trong thời gian 6 tháng tính đến ngày nộp hồ sơ, 2 phong bì có dán tem và ghi rõ địa chỉ, họ tên người nhận
Hồ sơ dự tuyển đựng trong phong bì hồ sơ tuyển dụng, ngoài bì ghi rõ họ tên, địa chỉ và đầy đủ thông tin theo quy định, gửi về nơi tuyển dụng (lưu ý: Không trả lại hồ sơ dự tuyển).

IV- THỜI GIAN VÀ ĐỊA ĐIỂM NỘP HỒ SƠ:

1) Thời gian nhận hồ sơ:

Trong giờ hành chính, từ ngày 15/12 đến trước 17h00 ngày 26/12/2016.

2) Địa điểm nhận hồ sơ:

Phòng 1206 (tầng 12), phòng Hành chính - Tổ chức - Tài vụ, Văn phòng các Chương trình trọng điểm cấp nhà nước, 113 Trần Duy Hưng, Cầu Giấy, Hà Nội.

V- THỜI GIAN TUYỂN DỤNG:

Sau ngày 26/12/2016. Lịch cụ thể sẽ được thông báo sau đến từng thí sinh.

VĂN PHÒNG CÁC CHƯƠNG TRÌNH TRỌNG ĐIỂM CẤP NHÀ NƯỚC

Cần đưa khởi nghiệp vào chương trình đào tạo

Thiếu kiến thức và kỹ năng cơ bản cần cho khởi nghiệp, ý tưởng phi thực tế... là những điểm yếu nổi bật của các startup sinh viên, trong khi phong trào khởi nghiệp lại lên mạnh. Nhiều chuyên gia cho rằng thực tế đó đòi hỏi các trường đại học, cao đẳng về kinh tế đưa nội dung này vào chương trình đào tạo của mình.

TINH THẦN CAO NHƯNG THIẾU THỰC TẾ

Hồi còn là sinh viên Đại học Khoa học tự nhiên, Đại học Quốc gia TP HCM, bị kẻ gian tháo mất một số phụ tùng trên xe máy, Đoàn Thiên Phúc đã cùng mấy người bạn mày mò nghiên cứu và cho ra đời sản phẩm chống trộm xe máy bằng điện thoại di động. Ý tưởng này đã đoạt giải đặc biệt cuộc thi ý tưởng sáng tạo cấp trường S-Ideas và được Phúc phát triển thành khóa luận tốt nghiệp. Đến nay, sau 5 năm, sản phẩm S-bike ra đời từ ý tưởng trên ngày càng được lòng khách hàng, và Công ty cổ phần giải pháp phần

mềm SetechViet do Phúc và cộng sự thành lập đã có chỗ đứng trên thị trường. SetechViet nằm trong số rất ít nhóm khởi nghiệp sinh viên thành công dù phong trào này đang lên cao. Theo khảo sát của Trường Cao đẳng Kinh tế đối ngoại, tại TP HCM, tỷ lệ sinh viên muốn khởi nghiệp tăng từ 50% năm 2008 lên 78-84% năm 2016. Tuy nhiên, tỷ lệ sinh viên có hoạt động kinh doanh thực tế sau khi tốt nghiệp 1-2 năm chỉ còn 3-5%. Theo thống kê tại Trung tâm Hỗ trợ thanh niên khởi nghiệp TP HCM trong 6 năm (2010-2015), trong 1.000 ý tưởng khởi nghiệp, chỉ có khoảng 200 ý tưởng có thể triển khai.

CẦN CÓ CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO VỀ KHỞI NGHIỆP

Đánh giá hoạt động khởi nghiệp trong sinh viên, PGS-TS Võ Phước Tấn - Trường Cao đẳng Kinh tế đối ngoại - cho rằng, các bạn trẻ tuy giàu đam mê nhưng thiếu kiến thức và kỹ năng cơ bản cần cho khởi nghiệp. Họ phải đối diện với không ít khó khăn từ sự hạn chế của thị trường lao động, sự thiếu hụt kỹ năng, kiến thức nên khó tìm con đường khởi nghiệp riêng. "Nếu các bạn biết được mình đang hướng tới đâu và có đủ nguồn lực để làm điều đó thì việc vạch ra con đường đến mục tiêu riêng sẽ dễ dàng hơn. Nhưng thực tế rất ít sinh viên hiểu rõ định hướng của mình, rất ít người đủ nguồn lực để khởi nghiệp, chưa tận dụng hết những gì mình có" - TS Tấn nói.

Để tăng hiệu quả của hoạt động khởi nghiệp

Gian hàng của nhóm khởi nghiệp Fablab Hanoi được giới thiệu tại Techfest 2016.

Ảnh: Lê Hằng

trong sinh viên, theo ông Tấn, cần tăng cường mối liên kết giữa các trường với doanh nghiệp, hiệp hội nhằm định hướng nghề nghiệp, tăng khả năng và cơ hội cho sinh viên khởi nghiệp, gia nhập thị trường ngay khi còn đi học và khi mới tốt nghiệp. Các trường nên lập quỹ khởi nghiệp, đưa chương trình đào tạo khởi nghiệp vào chính khóa trong một số

khoa chuyên ngành. Ngoài ra, cần nhanh chóng cải cách thủ tục hành chính theo hướng lấy doanh nghiệp khởi nghiệp làm đối tượng phục vụ.

TS Huỳnh Lợi - Đại học Kinh tế TP HCM - cũng nhấn mạnh sự cần thiết của việc đưa chương trình đào tạo khởi nghiệp vào nội dung giảng dạy, nhất là các khối trường kinh tế, đúc kết một cách có

hệ thống những bài học mang tính thời sự về khởi nghiệp. Đồng thời, cần kết nối hướng nghiệp với khởi nghiệp, xây dựng một tổ chức hay hiệp hội hỗ trợ sinh viên khởi nghiệp với sự liên kết chặt chẽ giữa sinh viên với nhà trường, doanh nghiệp và Nhà nước để tạo thêm kênh thông tin, kịp thời hành động hỗ trợ cho sinh viên khởi nghiệp. **KIẾU ANH**

THÔNG BÁO

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH THỪA THIÊN-HUẾ THÔNG BÁO TUYỂN CHỌN TỔ CHỨC, CÁ NHÂN CHỦ TRÌ NHIỆM VỤ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP TỈNH NĂM 2017

Thực hiện Quyết định số 2914/QĐ-UBND ngày 18 tháng 11 năm 2016 của Ủy ban Nhân dân tỉnh Thừa Thiên - Huế về việc phê duyệt các nhiệm vụ nghiên cứu - thử nghiệm khoa học và công nghệ của tỉnh năm 2017, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thừa Thiên - Huế thông báo tuyển chọn tổ chức, cá nhân chủ trì nhiệm vụ khoa học và công nghệ cấp tỉnh như sau:

I. CÁC NHIỆM VỤ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ CẤP TỈNH THEO PHƯƠNG THỨC TUYỂN CHỌN

Đề tài: Nghiên cứu đánh giá và đề xuất công nghệ nuôi hàu "thân thiện môi trường" tại đầm Lập An, huyện Phú Lộc, tỉnh Thừa Thiên - Huế.

Mục tiêu định hướng:

- Đánh giá hiện trạng và tác động của việc sử dụng vỏ lốp xe cũ làm giá thể nuôi hàu tại đầm Lập An.
- Thử nghiệm và xây dựng quy trình công nghệ nuôi hàu phù hợp tại đầm Lập An.

Sản phẩm dự kiến:

- Báo cáo đánh giá hiện trạng tác động của việc sử dụng vỏ lốp xe cũ làm giá thể nuôi hàu tại đầm Lập An.
- Quy trình công nghệ nuôi hàu "thân thiện môi trường".
- Mô hình nuôi hàu.
- Báo cáo tổng hợp và báo cáo tóm tắt kết quả thực hiện đề tài.
- Bài báo khoa học đăng trên tạp chí chuyên ngành.

II. HỒ SƠ THAM GIA TUYỂN CHỌN

Hồ sơ đăng ký tuyển chọn gồm những văn bản sau:

- Bản sao giấy chứng nhận đăng ký hoạt động khoa học và công nghệ của tổ chức đăng ký chủ trì thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ;
- Đơn đăng ký chủ trì thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ;
- Thuyết minh đề tài, dự án;
- Tóm tắt hoạt động khoa học và công nghệ của tổ chức đăng ký chủ trì nhiệm vụ khoa học và công nghệ;

- Lý lịch khoa học của cá nhân đăng ký chủ nhiệm và các cá nhân đăng ký thực hiện chính nhiệm vụ khoa học và công nghệ có xác nhận của cơ quan quản lý nhân sự;

- Văn bản xác nhận về sự đồng ý của các tổ chức đăng ký phối hợp thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ (nếu có);

- Văn bản chứng minh năng lực về nhân lực khoa học và công nghệ, trang thiết bị của đơn vị phối hợp và khả năng huy động vốn từ nguồn khác để thực hiện (trường hợp có đơn vị phối hợp, huy động vốn từ nguồn khác);

- Giấy cam kết sử dụng kết quả tạo ra khi nhiệm vụ khoa học và công nghệ hoàn thành của đơn vị chủ trì thực hiện nhiệm vụ khoa học và công nghệ với các tổ chức, đơn vị hoặc địa phương thụ hưởng kết quả;

- Các văn bản khác, nếu tổ chức đăng ký tuyển chọn nhiệm vụ khoa học và công nghệ thấy cần thiết.

(Truy cập vào Website: <http://detaikhoahoc.thuathienhue.gov.vn> hoặc liên hệ qua email: hongminh2409@gmail.com để được cung cấp mẫu).

Hồ sơ tham gia tuyển chọn được đóng gói trong túi hồ sơ có niêm phong và bên ngoài ghi rõ: Tên tổ chức tham gia tuyển chọn; họ và tên cá nhân đăng ký chủ nhiệm; địa chỉ và số điện thoại liên lạc; tên đề tài, dự án tham gia tuyển chọn.

III. THỜI GIAN VÀ ĐỊA ĐIỂM NHẬN HỒ SƠ

- **Thời gian:** Chậm nhất vào lúc 17 giờ 00, ngày 26 tháng 12 năm 2016.

- **Địa điểm:** Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thừa Thiên - Huế - số 24 đường Lê Lợi, thành phố Huế.

Nộp trực tiếp tại văn thư Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thừa Thiên - Huế hoặc gửi qua đường bưu điện (tính theo dấu bưu điện nơi đến).

Trong quá trình lập hồ sơ đăng ký tham gia tuyển chọn, nếu có vấn đề gì chưa rõ để nghị liên hệ với Phòng Quản lý khoa học, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thừa Thiên - Huế, số điện thoại 054.3824935.

NÔNG NGHIỆP LONG AN 2016:

Tăng trưởng dương dù hạn hán, xâm nhập mặn

Mặc dù chịu ảnh hưởng nặng nề của tình trạng hạn hán, xâm nhập mặn do biến đổi khí hậu, thậm chí có chỉ số tăng trưởng âm trong 6 tháng đầu năm 2016, nhưng với sự nỗ lực rất lớn, ngành nông nghiệp tỉnh Long An đã đạt mức tăng trưởng dương, ước tính là 0,6% trong năm nay.

Thường trực Tỉnh ủy Long An mới có buổi làm việc với Đảng ủy, Ban giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về tình hình thực hiện nhiệm vụ của ngành nông nghiệp trong năm 2016. Tham gia đoàn công tác có đại diện Ban Cán sự đảng ủy, UBND tỉnh, đại diện thường trực Hội đồng Nhân dân, đại diện các đơn vị Tỉnh ủy như Ban Tổ chức, Văn phòng, Ban Tuyên giáo, Ban Nội chính, Ủy ban Kiểm tra, Đảng ủy khối các cơ quan tỉnh, Sở Tài chính, Sở Kế hoạch và Đầu tư, Sở Khoa học và Công nghệ, Hội Nông dân tỉnh, Liên minh Hợp tác xã tỉnh, Văn phòng UBND tỉnh.

Thông tin tại cuộc họp cho thấy, tính đến ngày 25/10/2016, tổng diện tích gieo cấy lúa tại Long An là 529.085ha, đạt 103,4% kế hoạch. Diện tích thu hoạch đạt 492.495ha, năng suất bình quân (lúa

khô) 5,35 tấn/ha. Tổng sản lượng lúa là 2.632.928 tấn, đạt 93,4% kế hoạch. Tỉnh đã triển khai 115 cánh đồng mẫu lớn với diện tích gần 30.000ha, hiệu quả kinh tế cao hơn từ 1,5-2 triệu đồng/ha so với bình thường. Đặc biệt, lúa chất lượng cao đạt 950.000 tấn, tăng 120.000 tấn so với năm 2015.

Việc sản xuất các sản phẩm nông nghiệp khác cũng thu được thành tựu đáng kể. Về cây chanh, diện tích trồng đạt 7.197ha, tăng 6,9% so với kế hoạch; sản lượng đạt 87.051 tấn, tăng 20,8% so với cùng kỳ năm ngoái. Diện tích thanh long là 7.442ha, tăng 2,4% so với cùng kỳ năm ngoái; sản lượng đạt 157.945 tấn, tăng 35,8%. Diện tích rau màu các loại đạt 10.904ha, tăng 2,8% so với năm 2015; sản lượng đạt 182.779, tăng 5,9% so với kế hoạch.

Về thủy sản, sản lượng

Buổi làm việc của thường trực Tỉnh ủy Long An về tình hình thực hiện nhiệm vụ của ngành nông nghiệp tỉnh năm 2016.

Ảnh: LA

ước tính của năm 2016 là 49.000 tấn, trong đó tôm nuôi 7.048 tấn, cá nước ngọt nuôi 28.600 tấn, sản lượng khai thác 13.500 tấn. Về chăn nuôi, tổng đàn heo đạt 264.000 con, tăng 6.000 con so với cùng kỳ năm ngoái; đàn bò đạt 94.200 con, tăng 238 con.

Về trồng rừng, tỉnh tập trung các giải pháp để giữ ổn định diện tích đất trồng rừng là 25.000ha. Trong năm 2016, ước tính diện tích cây phân tán các loại được trồng thêm là 1,5ha.

Cũng theo báo cáo tại buổi làm việc, đã có 50/166 xã trong tỉnh đạt chuẩn nông thôn mới. Dự kiến đến cuối năm 2016 con số này sẽ đạt 57/166, vượt 2 xã so với kế hoạch.

Về quản lý an toàn thực phẩm, đến hết tháng 10/2016, tỉnh đã thực hiện thanh - kiểm tra 1.525 lượt cơ sở, xử phạt hành chính 164 trường hợp với tổng số tiền phạt là 1,253 tỷ đồng.

Trong năm 2016, ngành nông nghiệp Long An chịu

sự tác động nặng nề của biến đổi khí hậu, đặc biệt là tình trạng hạn hán và xâm nhập mặn. Theo số liệu thống kê 6 tháng đầu năm 2016, ngành nông nghiệp tỉnh tăng trưởng âm 2,4%. Nhờ sự chỉ đạo quyết liệt và hiệu quả của Tỉnh ủy, UBND tỉnh và sự nỗ lực quản lý, điều hành của ngành nông nghiệp, tăng trưởng nông nghiệp đã đạt 0,4% - theo số liệu gần đây nhất. Đến hết năm 2016, con số này ước đạt 0,6% và đây là thành

công quan trọng.

Để đáp ứng mục tiêu tăng trưởng trong tương lai, lãnh đạo Tỉnh ủy, UBND tỉnh chỉ đạo các định hướng quan trọng để ngành nông nghiệp triển khai hiệu quả "Chương trình phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao gắn với tái cơ cấu ngành nông nghiệp" theo Nghị quyết số 08-NQ/TU của Tỉnh ủy.

LÊ QUỐC DŨNG
- Phó Giám đốc Sở KH&CN Long An

Hoàn thiện mô hình chiếu sáng đô thị tiết kiệm, thân thiện môi trường

Hệ thống chiếu sáng tiết kiệm, thông minh và thân thiện môi trường trên cầu Đức, thành phố Tân An.

Ảnh: LA

Để phát triển bền vững đô thị, việc quản lý và xây dựng hạ tầng kỹ thuật rất quan trọng, đặc biệt là lĩnh vực chiếu sáng. Chiếu

sáng đô thị thực sự đã hình thành và phát triển như một ngành, nghề với những nét đặc thù, quy luật riêng, đã và đang có

đóng góp quan trọng cho việc cải thiện, nâng cao chất lượng cuộc sống và sự văn minh hiện đại của các đô thị. Một thành

phố được chiếu sáng tốt sẽ góp phần thỏa mãn thị hiếu của người dân, tạo dựng và quảng bá hình ảnh, thúc đẩy sự phát triển bền vững của đô thị.

Chính vì vậy, đề tài "Nghiên cứu xây dựng mô hình thí điểm hệ thống chiếu sáng đô thị tiết kiệm, thông minh và thân thiện môi trường" được xem là hợp phần quan trọng trong quy hoạch phát triển chung của đô thị. Đề tài do kiến trúc sư Trần Kim Lân - Bí thư Thành ủy Tân An, Long An - làm chủ nhiệm, được UBND thành phố phối hợp với Công ty cổ phần Bóng đèn, phích nước Rạng Đông chỉ

học Kinh tế công nghiệp Long An thực hiện từ tháng 7/2015-4/2016.

Ông Nguyễn Văn Đối - Giám đốc chi nhánh Tiến Giang, Công ty Rạng Đông - cho biết, hệ thống đèn led được sử dụng trong đề tài là loại đèn hiện đại có hiệu suất cao, tiết kiệm điện và thân thiện với môi trường, được các chuyên gia hàng đầu về kỹ thuật chiếu sáng thiết kế theo QCVN 09:2013/BXD và TCVN 7114:2008.

Kết quả của đề tài là mô hình chiếu sáng thông minh, được lắp đặt cho khu vực vườn hoa dọc hai bên bờ kè sông Bảo Định và cầu Đức, thành phố Tân An. Mô hình cho

phép điều khiển từ xa thông qua hệ thống chiếu sáng tự động theo một lịch trình đã được lập sẵn, có thể linh động thay đổi mức độ chiếu sáng của đèn theo từng thời điểm dựa trên cảm biến ánh sáng. Mô hình giúp tiết kiệm khoảng 60% năng lượng cho đèn đường và đèn trên cầu, giảm khí thải và chất độc hại, nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân đô thị. Trên cơ sở đó, nhóm thực hiện đề tài đề xuất giải pháp triển khai nhân rộng mô hình, bảo đảm nhu cầu chiếu sáng của đô thị.

Trung tâm Thông tin và Thống kê KH&CN - Sở KH&CN Long An

GS-TS NGUYỄN THỊ LANG

“Tôi là nông dân chính hiệu”

“Tôi là cô nông dân chính hiệu, chỉ may mắn hơn những người nông dân khác là chân lấm bùn bước từ đồng ruộng vào phòng thí nghiệm, nghiên cứu về cây lúa” - Giáo sư - tiến sĩ (GS-TS) Nguyễn Thị Lang - nhà nông học nổi danh, tác giả của hàng trăm giống lúa, trong đó có hơn 30 giống lúa được công nhận là chuẩn quốc gia - tâm sự.

GS-TS Nguyễn Thị Lang hiện là nghiên cứu viên cao cấp của Viện Lúa Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL), Trưởng bộ môn Công nghệ sinh học, Đại học Cửu Long (Vĩnh Long).

NHÀ KHOA HỌC NÔNG DÂN

GS-TS Nguyễn Thị Lang có nước da ngăm, gương mặt chất phác, cởi mở của người gần bó với đồng ruộng. Bà không coi mình là nhà khoa học của nhà nông mà tự nhận là nông dân. Với bà, việc tạo ra các giống lúa nông dân đang cần không xuất phát từ sự thông cảm và thấu hiểu của người ngoài cuộc mà từ nhu cầu của chính cộng đồng mà bà tự coi mình là một phần trong đó.

“Tuổi thơ tôi là những buổi đi học về cắt vôi cặp sách rồi chạy ra đồng giúp ba mẹ làm lúa. Gia đình tôi cũng như bao bà con ở quê, ai cũng nai lưng ra làm mà vẫn cực khổ. Chúng tôi luôn ước có giống lúa tốt, năng suất cao, ngăn ngừa để tăng hiệu quả kinh tế” - GS Lang chia sẻ.

Mơ ước đó là động lực thôi thúc cô gái Bến Tre theo ngành sinh học. Tốt nghiệp Đại học Tổng hợp TPHCM (nay là Đại học Khoa học tự nhiên TPHCM) năm 1979, bà được nhận vào Ban Khoa học kỹ thuật Bến Tre, sau đó chuyển sang làm thư ký Hội đồng khoa học của tỉnh. Trong những lần đi khảo sát các vùng ngập mặn như huyện Ba Tri, Bình Đại, Thạnh Phú của Bến Tre, bà loé lên ý nghĩ làm sao để vẫn tận dụng được lợi thế của vùng ngập mặn, vừa nuôi tôm nhưng vẫn trồng được lúa. “Nhưng lấy lúa chịu mặn ở đâu để trồng? Không còn cách nào khác là phải tự nghiên cứu. Nghĩ vậy, tôi vừa làm quản lý nhà nước về khoa học, vừa tranh thủ thời gian nghiên cứu. Khó khăn rất nhiều bởi nghiên cứu giống lúa chịu mặn là việc chưa ai làm” - GS Lang kể.

10 NĂM CHO “ĐỒNG HỌ” LÚA CHỊU MẶN

Đầu những năm 1990, bà Nguyễn Thị Lang về Viện Lúa ĐBSCL, bắt đầu chương trình lai giống từ lúa mùa đến lúa cao sản, lúa ngắn ngày để cải thiện gene và hướng đến việc tạo ra giống lúa cực sớm, năng suất và phẩm chất tốt.

Nhớ lại chuyện cũ, đôi mắt biết cười của GS Lang ánh lên niềm vui: “Một lần, các nhà khoa học của Quỹ Rockefeller (Mỹ) đến thăm viện, lúc đó tầm 5 giờ chiều. Thấy tôi vẫn đang ngồi lựa hạt giống, một cán bộ điều phối quý đã thắc mắc rằng sao mọi người đã về hết mà tôi còn ở lại. Tôi đáp là muốn tận dụng thời gian tập trung nghiên cứu cây lúa cho tốt. Vị tiến sĩ hỏi về ước mơ của tôi. Tôi thành thật nói về ước ao được đi nước ngoài, học tiếng Anh cho giỏi và đọc nhiều tài liệu liên quan đến giống lúa, làm sao để đưa nông nghiệp ĐBSCL phát triển hiệu quả”.

Sau cuộc trò chuyện, vị tiến sĩ ngoại quốc chủ động xin thông tin liên hệ và sau một tuần, bà Lang nhận được thư mời cùng mẫu hồ sơ đăng ký học chương trình sau tiến sĩ về công nghệ sinh học ở nước ngoài. Bà đã vượt qua phần phỏng vấn của hơn 20 nhà khoa học và chọn Viện Nghiên cứu lúa quốc tế - Philippines (IRRI) để làm nghiên cứu sau tiến sĩ theo kinh phí của Quỹ Rockefeller.

“Khi vừa qua Viện IRRI, tôi xây dựng các nghiên cứu về bệnh khô hạn, rầy nâu, phẩm chất, bạc lá. Đến năm 2000, tôi làm việc tại Trung tâm Nghiên cứu quốc tế Nhật Bản về khoa học nông nghiệp (JIRCAS), hoàn thành công trình xây dựng bản đồ gene mặn. Kết quả là các giống lúa lai tạo khi ở Nhật chịu được nồng độ mặn 0,3‰ thì về Việt Nam, sống trong môi trường có nồng độ mặn

Giáo sư - tiến sĩ Nguyễn Thị Lang.

Ảnh: Loan Lê

lên tới 0,8‰ vẫn có thể phát triển tốt” - GS Lang chia sẻ. Từ thành công này, những giống lúa chịu mặn đã lần lượt được bà lai tạo thành công.

“Giống lúa OM4900 gắn với sự nghiệp cuộc đời tôi vì tôi đã mất gần 10 năm để nghiên cứu phát triển nó từ giống lúa hoang dã, có sức sống mãnh liệt giữa vùng trũng Đồng Tháp Mười - còn gọi là “lúa ma” - thành giống lúa có khả năng chịu khô hạn, phèn, mặn, kháng rầy nâu. Cơm nấu từ loại lúa này rất thơm và mềm” - GS Lang chia sẻ.

Giống OM4900 đã được xuất khẩu sang Campuchia, Myanmar, Indonesia, Bangladesh, Ấn Độ... Theo bà, nó đã được các nhà khoa học nhận định là giống lúa chuẩn mực về khả năng chống chịu trong điều kiện khắc nghiệt. Từ thành công này, đã có thêm hàng chục giống lúa chịu mặn mang họ “OM” ra đời như OM4498, OM5930,

OM4900, OM6073 ...

Đến nay, GS Lang đã chọn tạo được 24 giống lúa được công nhận là giống lúa quốc gia. GS Trần Đình Long - Chủ tịch Hội Giống cây trồng Việt Nam - cho biết: “GS Lang đã cùng tập thể Viện Lúa ĐBSCL chọn tạo được rất nhiều giống cây trồng mới, chủ yếu là các giống lúa có chất lượng cao và chống chịu tốt điều kiện khắc nghiệt của môi trường; nhưng ấn tượng nhất đối với tôi vẫn là OM4900 - giống lúa có chất lượng gạo ngon, năng suất khá cao, chiếm thị phần lớn trong số các giống lúa tại ĐBSCL. Giống lúa này đang nằm trong dự án đổi mới công nghệ để xây dựng thương hiệu gạo quốc gia do Bộ Khoa học và Công nghệ thực hiện. Đây là đóng góp rất ý nghĩa của GS Lang và tập thể các nhà khoa học của Viện Lúa ĐBSCL vào việc phát triển nền nông nghiệp hàng hóa, chất lượng và thân thiện với môi trường”. **LOAN LÊ**

“Giống lúa OM4900 gắn với sự nghiệp cuộc đời tôi vì tôi đã mất gần 10 năm để phát triển nó từ giống lúa hoang dã, có sức sống mãnh liệt giữa vùng trũng Đồng Tháp Mười - còn gọi là “lúa ma” - thành giống lúa có khả năng chịu khô hạn, phèn, mặn, kháng rầy nâu” - GS-TS Nguyễn Thị Lang.

GS-VS Trần Đình Long - Chủ tịch Hội Giống cây trồng Việt Nam:

Tôi biết GS Lang từ những năm 1990, trước là thầy cô ấy, nay là đồng nghiệp. Tôi rất thần phục khả năng làm việc của cô Lang. Tôi còn nhớ năm 1994, khi cô bảo vệ luận án tiến sĩ với đề tài “Nghiên cứu ưu thế lai của một số tính trạng sinh lý và năng suất cây lúa” tại Viện Khoa học kỹ thuật nông nghiệp Việt Nam, tôi là lãnh đạo của viện này. Trong hội đồng đánh giá, nhiều thầy không tiếc lời khen về tính khoa học và tính sáng tạo của đề tài luận án. Từ nền tảng đó, GS Lang không ngừng vươn lên. Cái đáng quý ở cô là tính kiên trì, quyết đoán và luôn sáng tạo, lăn lộn thực tế với nông dân. Cách đây vài tuần, tôi cùng GS Lang đi đánh giá khả năng chống chịu bệnh hại của một số giống lúa do cô tạo ra trong điều kiện vụ mùa miền Bắc. Đây là vấn đề cấp bách vì đa phần các giống lúa năm nay bị bệnh khô vằn, bạc lá và đạo ôn nặng. Từ thực tế này, chắc chắn GS Lang sẽ hình thành các ý tưởng mới trong chọn tạo giống lúa thích ứng với biến đổi khí hậu. Hy vọng sẽ còn nhiều thành công nữa đến với GS Lang - một nhà khoa học nông nghiệp đích thực.

Ông Nguyễn Trọng Phước - Bộ môn Di truyền chọn giống, Viện Lúa ĐBSCL:

Cô Lang là người nhiệt huyết, tận tâm với công việc. Trong nghiên cứu, cô đeo bám vấn đề đến nơi đến chốn. Nghiên cứu nào chưa thành công, cô luôn làm đi làm lại đến khi nào thành công mới thôi. Ngay cả khi cô giao đề tài cho anh em thí nghiệm, dù thất bại, cô vẫn động viên và tìm hiểu nguyên nhân tại sao thí nghiệm đó thất bại, từ đó làm lại thí nghiệm cho đến khi thành công. Cả trong phòng thí nghiệm và trên đồng ruộng, cô đều miệt mài, mê mải như vậy.

GS-TS Nguyễn Thị Lang sinh năm 1957 tại tỉnh Bến Tre. Bà đã lai tạo thành công 73 giống lúa, trong đó 31 giống đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn công nhận là chuẩn quốc gia. Ngoài ra, 106 giống lúa khác do bà lai tạo cũng đang trong quá trình khảo nghiệm cấp quốc gia. 43 công trình nghiên cứu của bà đã được ứng dụng cho sản xuất và thương mại hóa. TS Lang đã được nhận giải thưởng Phụ nữ Việt Nam năm 2011 nhờ thành tích chọn tạo thành công hàng chục giống lúa lai có khả năng chịu mặn, có năng suất, chất lượng cao; giải thưởng Khoa học L'Oréal - UNESCO Vì sự phát triển phụ nữ trong khoa học năm 2016 cùng nhiều giải thưởng danh giá khác.

PGS-TS BÙI THỊ AN – PHÓ CHỦ TỊCH HỘI HÓA HỌC VIỆT NAM:

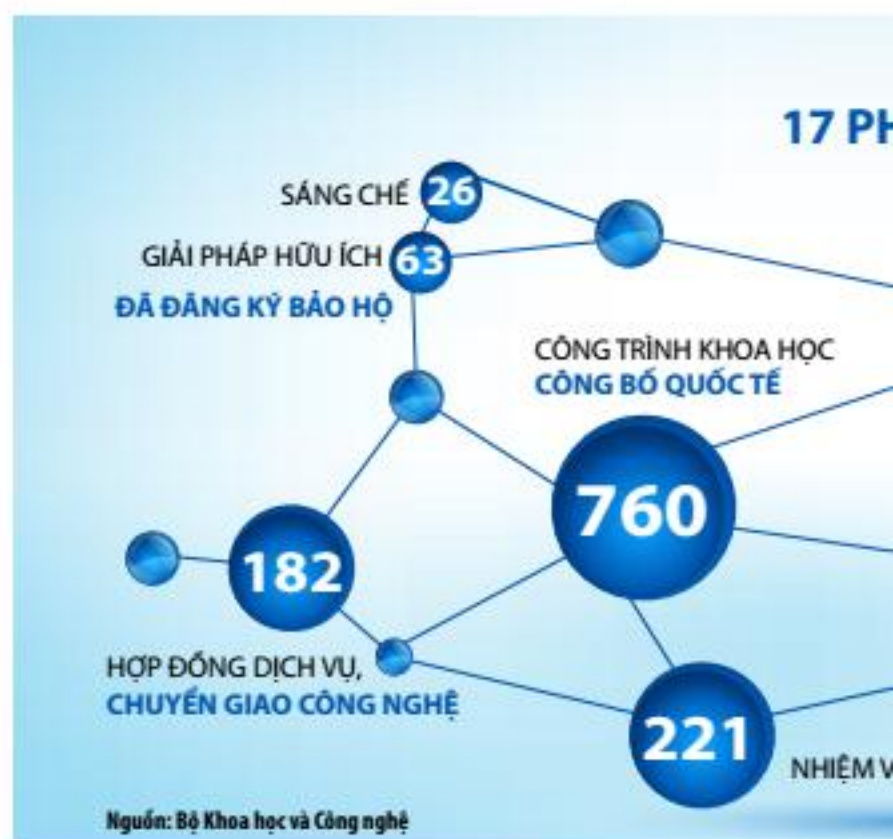
Nên chuyển sang cơ chế tự chủ

Phải thẳng thắn nhìn nhận hoạt động của các PTN trọng điểm thời gian qua chưa được như mong muốn. Vì vậy, tôi cho rằng cơ quan quản lý trực tiếp nên có đánh giá thẳng thắn, minh bạch để tìm giải pháp thích hợp.

Hiện nhiều PTN trọng điểm đã được Nhà nước đầu tư nhưng thường sau khoảng 3-5 năm, các thiết bị, máy móc đã ra thế hệ mới nên nếu không đầu tư thêm sẽ không hoạt động được. Tuy nhiên, nếu Nhà nước tiếp tục bỏ tiền ngân sách thì không nên. Việc này cần gắn với trách nhiệm của các cơ quan chủ quản với việc xã hội hóa đầu tư và dẫn chuyển PTN trọng điểm sang hoạt động theo hướng tự chủ. Thay vì để Nhà nước đầu tư thêm, họ phải tự bỏ vốn ra đầu tư, nếu không thì khó tồn tại, trừ những PTN trọng điểm liên quan đến an ninh quốc phòng. Cần xem xét đến khả năng sinh lời vì PTN trọng điểm hoàn toàn là cơ sở có thể triển khai dịch vụ.

Hiện mỗi PTN trọng điểm thường được giao cho một đơn vị quản lý, nên cần có vai trò điều phối của Nhà nước để phát huy tối đa tác dụng của PTN khi các cơ sở nghiên cứu cần sử dụng các thiết bị của nó.

LÂM BÌNH (Ghi)

CÁC PHÒNG THÍ NGHIỆM TRỌNG ĐIỂM:

Bài toán về khai t

Được trang bị những máy móc hiện đại, đắt tiền nhất nhưng không ít phòng thí nghiệm (PTN) trọng điểm bị phàn nàn là hoạt động chưa hiệu quả. Nguyên nhân “gà quý chưa đẻ trứng vàng” một phần thuộc về nhân lực, khi cán bộ biết sử dụng các thiết bị tối tân lại bận rất nhiều việc khác.

ĐẦU TƯ LỚN CHO NHIỆM VỤ LỚN

PTN trọng điểm Công nghệ gene thuộc Viện Công nghệ sinh học, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam - được đánh giá là một trong những PTN trọng điểm hoạt động hiệu quả nhất - được đầu tư tổng cộng 624 thiết bị, 64 phụ tùng, với tổng giá trị khoảng 54 tỷ đồng. Trong đó, có nhiều thiết bị tối tân và đắt tiền như máy khối phổ, máy sắc ký lỏng hiệu năng cao, máy sắc ký lỏng tinh chế, máy xác định trình tự gene tự động, các thiết bị chuẩn bị mẫu protein để phân tích khối phổ, hệ thống kính hiển vi huỳnh quang... Từ năm 2013, đơn vị được trang bị thêm một máy xác định trình tự gene thế hệ mới, cho phép giải mã bộ gene của sinh vật một cách nhanh chóng và hiệu quả.

Theo PGS-TS Chu Hoàng Hà - Giám đốc PTN trọng điểm Công nghệ gene, Viện trưởng Viện Công nghệ sinh học, sự ra đời của PTN đã giúp đẩy mạnh chất lượng nghiên cứu của viện, trong bối cảnh công nghệ sinh học được Nhà nước xác định là lĩnh vực

khoa học và công nghệ (KH&CN) quan trọng cần ưu tiên. Một trong các thành tựu KH&CN mang ý nghĩa xã hội to lớn có sự đóng góp quan trọng của PTN này là phương pháp định danh hài cốt liệt sỹ.

“Việc giám định gene đã trở thành bước quan trọng trong quy trình định danh hài cốt liệt sỹ và đây là đóng góp từ nghiên cứu của PTN trọng điểm Công nghệ gene. Kết quả này chính là cơ sở để Viện Công nghệ sinh học trở thành một trong ba đơn vị được Nhà nước đầu tư nâng cấp phòng giám định hài cốt liệt sỹ với kinh phí trên 200 tỷ đồng. Viện đang xây dựng trung tâm giám định hài cốt liệt sỹ để nâng công suất giám định gene, dự kiến sẽ hoàn thành trong vài năm tới” - TS Hà chia sẻ.

Ông Hà cũng cho biết, nhờ có PTN trọng điểm Công nghệ gene, viện đã hoàn thiện và làm chủ công nghệ di truyền ngược để tạo chủng giống sản xuất vắc xin phòng cúm A/H5N1. Trên cơ sở công nghệ này, các nhà khoa học sử dụng thông tin di truyền là trình tự gene của các chủng virus cúm A/H5N1 mới xuất

Các nhà khoa học đang làm việc tại “phòng sạch” của Viện ITIMS.

hiện gây bệnh trên gia cầm để tổng hợp ra virus nhân tạo không còn độc tính làm chủng giống sản xuất vắc xin.

KHÔNG ĐỦ NHÂN LỰC ĐỂ KHAI THÁC TÀI NGUYÊN

PTN mà TS Hà phụ trách là một trong 17 PTN trọng điểm của cả nước, ra đời theo quyết định của Thủ

tướng Chính phủ năm 2000 phê duyệt đề án Xây dựng các PTN trọng điểm. Theo đó, loại hình PTN này được mở tại các viện nghiên cứu đầu ngành, trường đại học trọng điểm, khu công nghệ cao của Nhà nước đang thực hiện nhiệm vụ KH&CN thuộc các lĩnh vực ưu tiên.

“Các PTN trọng điểm đã góp phần nâng cao năng lực, chất lượng nghiên

“Các PTN trọng điểm quốc gia và các phòng thí nghiệm chuyên ngành tuy có đóng góp bước đầu vào việc tăng cường năng lực nghiên cứu, song hiệu quả hoạt động chưa cao do đầu tư thiếu đồng bộ, thiếu quy chế sử dụng chung” – Bộ trưởng Chu Ngọc Anh.

THÀNH TỰU CỦA HÒNG THÍ NGHIỆM TRỌNG ĐIỂM TỪ NĂM 2006-2016

281

NHIỆM VỤ KH&CN
CẤP BỘ, NGÀNH

2.364

CÔNG TRÌNH
KHOA HỌC
CÔNG BỐ
TRONG NƯỚC

VỤ KH&CN CẤP QUỐC GIA

PGS-TS CHU HOÀNG HÀ - GIÁM ĐỐC PTN TRỌNG ĐIỂM CÔNG NGHỆ GENE:

Đào tạo tiến sỹ chất lượng cao, chi phí thấp

Để đào tạo một tiến sỹ ở nước ngoài, chi phí phải bỏ ra là khoảng nửa triệu USD. Thực tế cho thấy, nhiều tiến sỹ được đào tạo ở PTN trọng điểm có năng lực không thua kém những người học ở nước ngoài trong khi chi phí thấp hơn rất nhiều.

Theo thống kê của Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN), đã có 279 tiến sỹ, 689 thạc sỹ được đào tạo từ 16 PTN trọng điểm. Đào tạo nguồn nhân lực đang được cho là công tác có hiệu quả tốt nhất của các PTN này. Thông qua hợp tác, riêng PTN trọng điểm Công nghệ gene đã gửi được hàng trăm người đi học nước ngoài, mỗi năm đào tạo cho Viện Công nghệ sinh học khoảng 25 tiến sỹ. Trong 10 năm thành lập PTN, hơn 200 cán bộ của viện đã được gửi đi học ở nước ngoài thông qua các chương trình hợp tác của phòng với các đối tác thuộc các viện nghiên cứu hàng đầu thế giới. Nhờ có PTN trọng điểm Công nghệ gene, các cán bộ này được chuẩn bị trước rất tốt, nắm rõ các kỹ thuật cơ bản nên nhanh chóng hoàn thành xuất sắc nghiên cứu ở nước ngoài.

LOAN LÊ (Ghi)

thác công suất

Ảnh: Loan Lê

công suất thiết bị, ảnh hưởng đến chủ trương chung của phòng. Theo GS-TSKH Trương Quang Học - nguyên Chủ nhiệm chương trình KC.08 giai đoạn 2000-2005, tình trạng thiếu để xuất từ các tổ chức KH&CN là một nguyên nhân: "Trong hướng phát triển các PTN trọng điểm, phải có định hướng của Nhà nước xem cần chú trọng phát triển cái gì, kết hợp với để xuất từ các nhóm nghiên cứu. Các nhóm nghiên cứu phát triển đến đâu thì đầu tư trang thiết bị đến đó để tránh tình trạng nơi có thiết bị thì không khai thác hết, chỗ cần máy thì không có khả năng đầu tư".

Theo PGS-TS Nguyễn Phúc Dương - Phó Viện trưởng Viện Đào tạo quốc tế về khoa học vật liệu, Đại học Bách khoa Hà Nội, vấn đề nằm ở nguồn nhân lực. Do thiết bị tại các PTN trọng điểm đều tối tân nên quy trình quản lý rất ngặt nghèo, người dùng phải hiểu rõ hệ thống đó. Tuy nhiên, việc tìm hiểu

các thiết bị phức tạp, đặc thù này cần rất nhiều thời gian, có khi đến nửa năm.

"Trong khi đó, các PTN trọng điểm không đủ nhân lực để cùng ngồi với các nhà khoa học đang cần làm thí nghiệm cho để tài của họ. Cán bộ của các PTN trọng điểm còn phải làm nhiệm vụ riêng nên không phải lúc nào cũng sẵn sàng đáp ứng nhu cầu bên ngoài. Vì thế, không nhiều người đến với PTN trọng điểm, tạo nghịch lý là tiến đầu tư rất lớn nhưng việc khai thác lại rất hạn chế" - TS Dương nói.

Với mong muốn tháo gỡ khó khăn đó, TS Hà cho rằng: "PTN trọng điểm thì thiết bị cũng trọng điểm và phải được giao nhiệm vụ trọng điểm. Những người phụ trách có trình độ cao nhưng lại chưa có cơ chế ưu đãi về lương, lựa chọn để tài... Nếu muốn PTN trọng điểm đạt trình độ như phòng thí nghiệm của khu vực hoặc thế giới, phải có cơ chế thoáng hơn và ưu đãi đặc biệt hơn".

H. MINH - CHÂU LONG

Cần cung cấp dịch vụ khoa học kỹ thuật

Để tăng hiệu quả của các PTN trọng điểm, khai thác tối đa công suất các trang thiết bị đã được đầu tư, PGS-TS Nguyễn Phúc Dương cho rằng các PTN trọng điểm cần tăng khả năng đáp ứng đơn đặt hàng như một dịch vụ. Tuy nhiên, điều này đang bị hạn chế do thiếu nhân lực vận hành.

PGS-TSKH Trương Quang Học cũng coi việc cung cấp dịch vụ khoa học kỹ thuật cho các cá nhân, cơ quan, tổ chức có nhu cầu là một hướng đi tốt cho các PTN trọng điểm và đây là cách mà các nước áp dụng: "Hồi tôi nghiên cứu ở Đức, Ba Lan, khi muốn làm thí nghiệm, chỉ cần đưa yêu cầu cho lab và trả tiền. Người đặt hàng có thể cùng ngồi, chứng kiến kỹ thuật viên thao tác tại lab". Để có thể đáp ứng các đơn đặt hàng, GS Học cho rằng các PTN trọng điểm cần đào tạo hệ thống kỹ thuật viên sử dụng thành thạo trang thiết bị hiện có: "Phải xem nhu cầu của xã hội là gì, từ đó biến PTN trọng điểm thành nơi cung cấp dịch vụ khoa học kỹ thuật. Nghĩa là khi các để tài đặt hàng, PTN thực hiện và trả kết quả nhưng phải dựa trên cơ chế thị trường cởi mở, có cơ chế giám sát hiệu quả từ phía Nhà nước". Theo ông, cần chú trọng đầu tư theo hướng trọng điểm mà Nhà nước đặt ra, sau đó nếu trung tâm nào có triển vọng phát triển theo định hướng của Nhà nước, các PTN cần lên kế hoạch đầu tư dẫn để thành trung tâm nghiên cứu lớn mạnh.

GS Học cũng cho rằng, để làm dịch vụ tốt, không nhất thiết phải mua thêm máy móc: "Ở Đức và Ba Lan, các cơ quan không bao giờ sắm đủ máy móc mà chỉ mua một trong số thiết bị cần thiết nhất. Mỗi cơ quan đều có dịch vụ riêng, phân chia theo tính năng của thiết bị, chức năng của đơn vị hoặc theo phân vùng địa lý (khai thác phục vụ cả nước hay chỉ riêng một vùng, miền). Về nguyên tắc, máy móc, thiết bị dù hiện đại đến đâu mà không khai thác cũng sẽ hỏng, mỗi năm mất tới 20% khấu hao. Do đó, cần phải nhìn ở góc độ thị trường để khai thác tối đa các thiết bị đã đầu tư. Để làm được điều này, vấn đề quan trọng nhất là đầu tư cho nhân lực vận hành".

PHƯƠNG NGUYỄN

cứu, đào tạo cho các tổ chức KH&CN, các nhà khoa học" - Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh nói trong lần báo cáo đoàn giám sát của Quốc hội gần đây. Tuy nhiên, Bộ trưởng cũng nêu rõ: "Việc huy động kinh phí ngoài ngân sách phục vụ các PTN trọng điểm còn hạn chế, chưa mở rộng cho các tổ chức KH&CN ngoài công lập và cá nhân để họ được sử dụng cơ sở

vật chất của PTN phục vụ nghiên cứu. Các PTN trọng điểm quốc gia và chuyên ngành tuy có đóng góp bước đầu vào việc tăng cường năng lực nghiên cứu, song hiệu quả chưa cao do đầu tư thiếu đồng bộ, thiếu quy chế sử dụng chung".

TS Chu Hoàng Hà cũng thừa nhận tình trạng một số PTN trọng điểm chưa khai thác hết

Mục tiêu của đề án Xây dựng các PTN trọng điểm là lập PTN trọng điểm thuộc các lĩnh vực ưu tiên như công nghệ thông tin, sinh học, vật liệu, chế tạo máy và tự động hóa, hóa dầu, năng lượng và lĩnh vực khác về cơ sở hạ tầng. Các PTN trọng điểm được trang bị máy móc, thiết bị đồng bộ, hiện đại, đạt trình độ các nước trong khu vực, một số đạt trình độ quốc tế, với một đội ngũ chuyên gia giỏi.

Các PTN trọng điểm được hoạt động theo phương thức mở, hợp tác giữa các cơ quan, đơn vị nhằm bảo đảm sử dụng tối đa hiệu suất của máy móc thiết bị và năng lực của đội ngũ cán bộ.

Cuộc đua năng lượng sạch của các đại gia công nghệ

Google vừa thông báo đã mua đủ năng lượng gió và năng lượng mặt trời phục vụ cho các hoạt động của họ trên toàn cầu. Có nghĩa là tất cả các trung tâm dữ liệu và văn phòng của Google sẽ chỉ sử dụng năng lượng sạch.

GOOGLE DÙNG NĂNG LƯỢNG SẠCH 100% TỪ NĂM 2017

Tuyên bố trên của Google gây chấn động bởi trong năm 2015, chỉ 44% nguồn cung cấp điện cho họ là năng lượng tái tạo. Thông báo được phát đi vào thời điểm khá nhạy cảm về năng lượng sạch khi Donald Trump - Tổng thống mới đắc cử của Mỹ, người phủ nhận hiện tượng biến đổi khí hậu - đã tuyên bố sẽ hủy các quy tắc kiểm chế phát thải khí nhà kính và thúc đẩy sản xuất nhiên liệu hóa thạch.

Theo Nathan Serota - nhà phân tích của tờ Bloomberg, nếu chính quyền của ông Trump chậm xử lý vấn đề môi trường, các doanh nghiệp sẽ có vai trò lớn hơn trong việc phát triển thị trường năng lượng sạch ở Mỹ. "Ông Trump có thể giúp các tập đoàn có cơ hội lấp khoảng trống lãnh đạo về năng lượng tái tạo bị chính phủ liên bang bỏ lại".

Gary Cook - nhà phân tích của Tổ chức môi trường Greenpeace - cho hay, doanh nghiệp cần được ủng hộ nhiều hơn về chính sách để có điều kiện sản xuất năng lượng gió, năng lượng mặt trời. "Lãnh đạo doanh nghiệp có vai trò lớn trong việc tăng đầu tư vào năng lượng tái tạo" - ông Cook nói.

Về phần mình, Google cho biết họ không có kế hoạch thay đổi cách tiếp cận năng lượng sạch của mình theo quan điểm của ông Trump. "Chúng tôi sẽ tiếp tục kinh doanh theo cách có trách nhiệm với môi trường" - Palmer nói. "Chúng tôi sẽ gìn giữ các giá trị của mình, bao gồm việc tiếp tục mua năng lượng tái tạo".

VÌ SAO CÁC "ÔNG LỚN" CÔNG NGHỆ CHỌN NĂNG LƯỢNG SẠCH?

Các công ty công nghệ đang mua nhiều năng lượng tái tạo hơn vì hai lý do chính. Thứ nhất là chi phí cho năng lượng sạch hợp lý hơn. Nhờ cải tiến công nghệ và thiết kế, chi phí tài chính thấp hơn và ít quy định kiểm soát hơn, giá điện mặt trời tại Mỹ đã giảm 80% kể từ năm 2012, giá điện gió giảm 60%. Hai loại năng lượng này đang ngày càng cạnh tranh hiệu quả với các nguồn năng lượng thông thường như khí tự nhiên và than đá.

Khi mua điện từ các dự án năng lượng gió và mặt trời, các công ty thường ký hợp đồng dài hạn với mức giá cố định trong 10-20 năm. Điều này cho phép họ quản lý chi phí trong tương lai và tiết kiệm tiền.

Google đã ký thỏa thuận mua năng lượng tái tạo đầu tiên vào năm 2010

Một trang trại điện gió của Google tại Minco, Oklahoma (Mỹ).

Ảnh: Spokesman

với hợp đồng mua 114MW điện từ một trang trại điện gió ở Iowa, Mỹ. Từ đó tới nay, Google đã ký thỏa thuận với 17 trang trại điện gió và hai dự án điện mặt trời ở 6 tiểu bang của Mỹ và 6 nước khác. Ngoài ra, công ty còn có 20 dự án có thể sản xuất 2.600MW điện sạch, đủ để cung cấp năng lượng cho mọi hoạt động trực tiếp của họ trên toàn thế giới.

Nguyên nhân thứ hai khiến các đại gia công nghệ ưu tiên năng lượng sạch là mục tiêu phát triển bền vững của họ. Khi nền kinh tế kỹ thuật số bùng nổ, các công ty kỹ thuật số xây dựng nhiều trung tâm dữ liệu tiêu tốn năng lượng. Họ phải đối mặt với áp lực ngày càng tăng từ khách hàng và các nhóm hoạt động môi trường rằng phải tăng cường sử dụng năng lượng tái tạo, thay vì dùng năng lượng từ than phát thải cao và khí đốt tự nhiên.

"Ngành công nghệ thông tin đang dẫn đầu trong việc thu mua năng lượng tái tạo để đáp ứng nhu cầu năng lượng cho sự tăng trưởng nhanh chóng của họ" - Gary Cook.

Theo Viện Rocky Mountain - một tổ chức giáo dục, nghiên cứu phi lợi nhuận, các công ty công nghệ chiếm 2/3 số thỏa thuận mua năng lượng tái tạo ký từ năm 2010, tương đương 4.700MW trong số 7.000MW theo hợp đồng.

"Công nghệ thông tin đang dẫn đầu về thu mua năng lượng tái tạo để đáp ứng nhu cầu năng lượng cho sự tăng trưởng nhanh chóng của họ" - ông Cook nói. Trong báo cáo năm 2015, Google đã được đánh giá là một "nhà sáng tạo Internet xanh", trong khi Amazon được xếp tầm trung, còn Oracle được xem là đang mắc kẹt trong

năng lượng bán.

Facebook được đánh giá cao trong báo cáo của Greenpeace sau khi thực hiện cải tiến căn bản và khuyến khích các thành phần xã hội ở Iowa đầu tư hàng tỷ USD vào các trang trại điện gió mới bằng cách xây dựng một trung tâm dữ liệu tại tiểu bang này. Hai trung tâm dữ liệu đang được xây dựng của Facebook ở Clonee (Ireland) và Los Lunas (New Mexico, Mỹ) cũng sẽ sử dụng hoàn toàn năng lượng sạch.

Apple - một đối thủ hàng đầu của Google - cũng có những tiến bộ đáng kể về năng lượng

sạch. Tháng 9/2016, hãng cho biết sẽ hợp tác với các nhà sản xuất để giảm lượng khí thải cacbon từ các nhà máy - thành phần chính thải khí cacbon của Apple. Gần như tất cả các trung tâm dữ liệu, văn phòng và cửa hàng bán lẻ của Apple trên toàn thế giới đều sẽ sử dụng năng lượng tái tạo.

Về phần mình, Microsoft vừa công bố mục tiêu: Vào năm 2018, 50% năng lượng cho các trung tâm dữ liệu sẽ là năng lượng sạch; con số này sẽ tăng lên 60% vào đầu những năm 2020.

"Chúng tôi hy vọng nhu cầu gia tăng sẽ thúc đẩy thị trường trở nên sáng tạo hơn và chúng ta sẽ có thêm nhiều công nghệ, nhiều cách thức mới để tích hợp năng lượng tái tạo" - Salesforce - công ty điện toán đám mây của Mỹ - bày tỏ.

LƯƠNG ÁNH

(Theo Mashable, Yahoo!)

ESA được rót thêm 440 triệu euro để khám phá sao Hỏa

TGO, Schiaparelli và robot tự hành ExoMars.

Ảnh: ESA

Liên minh châu Âu vừa phê duyệt gần 440 triệu euro (hơn 10.811 tỷ đồng) cho Cơ quan Vũ trụ châu Âu (ESA) để hoàn thành giai đoạn hai của sứ mệnh ExoMars. Theo kế hoạch, ExoMars - tên của robot tự hành - sẽ được ESA cùng Cơ quan Vũ trụ Liên bang Nga (Roscosmos) phóng vào năm 2020 và có mặt trên sao Hỏa vào năm 2021. Dự án này bị trì hoãn và đang đối mặt với vấn đề chi phí phát sinh quá lớn.

Một phần thuộc giai

đoạn đầu tiên của dự án đã hoàn thành vào đầu năm nay, khi các nhà khoa học đưa tàu thăm dò Trace Gas Orbiter (TGO) lên quỹ đạo sao Hỏa thành công và hạ cánh robot Schiaparelli lên bề mặt hành tinh này. TGO có nhiệm vụ bay xung quanh sao Hỏa như một vệ tinh thăm dò các dạng khí trong bầu khí quyển. Trong khi đó, nhiệm vụ của Schiaparelli là đo đạc các thông số khí quyển, đóng vai "bàn nháp" của ESA để thực hiện một nhiệm vụ

lớn hơn: Đưa ExoMars đến sao Hỏa vào năm 2021.

ExoMars - robot dùng năng lượng mặt trời - sẽ đi kiểm tra các địa hình núi đá của sao Hỏa, khoan bề mặt hành tinh và thu thập mẫu, tìm kiếm dấu hiệu của vật chất hữu cơ và sự sống (còn tồn tại hoặc đã tuyệt chủng). Trong vòng 1 năm, ExoMars sẽ tìm hiểu môi trường tại các vị trí mà nó đi tới.

David Parker - Giám đốc bộ phận thám hiểm bằng robot và những chuyến

bay có người lái của ESA - nói: "Theo kế hoạch, ExoMars sẽ khoan sâu 2m vào lòng đất sao Hỏa để tìm kiếm dấu hiệu sự sống trong quá khứ hoặc hiện tại".

22 quốc gia thành viên của ESA đã đồng ý lập một quỹ trị giá 10,3 tỷ euro (ít hơn đề nghị của cơ quan này 11 tỷ euro). Trong số 440 triệu euro vừa được cấp cho ExoMars, khoảng 100 triệu euro được lấy từ ngân sách của ESA.

LÊ MAI (Theo IBT)

Công nghệ rửa cát sạch đầu tiên của người Việt

Biến cát san lấp thành cát xây dựng, tăng tuổi thọ công trình, tiết kiệm xi măng và nhân công... là những tính năng nổi bật của thiết bị sàng lọc và rửa cát do Võ Tấn Dũng - một nhà sáng chế không chuyên ở Cần Thơ - chế tạo.

TẬN DỤNG NGUỒN TÀI NGUYÊN THIÊN NHIÊN

Là Giám đốc Công ty Phan Thành - chuyên về vận tải và xây dựng, ông Võ Tấn Dũng có cơ hội đi nhiều nơi từ Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) đến miền Đông Nam Bộ. Ông nhận thấy trong khi các công trình xây từ thời Pháp thuộc vẫn tốt thì các công trình mới xây lại xuống cấp, tường ẩm thấm, rong rêu, bong tróc. Bắt tay vào tìm hiểu, ông nhận thấy nguyên nhân là chất lượng bê tông kém do cát không sạch. "Tình trạng mua cát ở các cửa hàng vật liệu về sàng thủ công rồi dùng ngay đang rất phổ biến. Việc sàng cát chỉ loại bỏ rác lớn và sỏi chứ không làm sạch được bụi, bùn, sét, chất hữu cơ" - ông Dũng cho biết.

Năm 2007, ông Dũng bắt đầu nghiên cứu chế tạo thiết bị sàng lọc và rửa cát. Phiên bản đầu tiên chỉ giúp sàng rửa, cho ra cát sạch. Tiếp tục cải tiến, ông cho ra thiết bị vừa sàng rửa vừa phân loại cát sạch để

đáp ứng các nhu cầu khác nhau trong xây dựng.

"Cát được đổ vào hệ thống để sàng lọc, tách tạp chất, phân loại theo kích thước hạt. Cát sạch lắng dưới đáy hầm thu, sau đó được phối trên nền bê tông, được phân tích độ sạch và kích cỡ thành phần hạt để xác định chủng loại nhằm cung cấp cho khách hàng theo đúng yêu cầu. Tỷ lệ bụi ở cát đã xử lý chỉ còn dưới 0,8%. Trong quá trình lọc, nước thải mang theo cát nhỏ và bụi sẽ chảy vào hố lắng, được thu hồi làm cát san lấp nền" - ông Dũng cho biết.

Thiết bị sàng lọc và rửa cát có khả năng xử lý 1.500m³ cát mỗi giờ. Việc phân loại cát trải qua nhiều công đoạn: Tách thô, tách tinh và tách bằng lực của dòng nước.

Thạc sỹ (ThS) Lê Văn Quang - Trung tâm Vật liệu xây dựng miền Nam - nhận xét, thiết bị này phù hợp với TPHCM và đặc biệt là khu vực ĐBSCL - nơi thiếu cát chuẩn để sản xuất bê tông. "ĐBSCL là vựa cát rất lớn do sông

Tác giả Võ Tấn Dũng và thiết bị sàng lọc, rửa cát ông chế tạo.

Ảnh: NV

Mekông mang lại; nhưng hiện nay, cát ở đây chủ yếu được sử dụng để san lấp, rất lãng phí. Giải pháp rửa cát của ông Dũng giúp tiết kiệm tài nguyên và cung cấp thêm nguồn vật liệu tốt cho xây dựng". Theo ông Quang, đây là thiết bị rửa và phân loại cát hiệu quả đầu tiên của Việt Nam. Mặc dù một số người khác cũng đã chế tạo máy rửa cát, nhưng chưa đưa ra được một quy trình cụ thể và theo quy chuẩn như thiết bị của ông Võ Tấn Dũng.

TĂNG TUỔI THỌ CÔNG TRÌNH, GIẢM CHI PHÍ

Theo ThS Nguyễn Văn Ngọc - Trưởng phòng Quản lý công nghệ và thị trường công nghệ, Sở Khoa học và Công nghệ Cần Thơ, cát được làm sạch và phân loại bằng hệ thống trên sẽ đảm bảo

tuổi thọ công trình đến hàng trăm năm. "Lấy ví dụ một công trình trị giá 1 tỷ đồng - lẽ ra có thể sử dụng 100 năm, nhưng nếu dùng cát kém chất lượng, tuổi thọ công trình sẽ chỉ còn 30-40 năm, nghĩa là thiệt hại 600-700 triệu đồng" - ông Ngọc phân tích.

Kỹ sư Hà Văn Thanh - Phó Giám đốc Trung tâm Kiểm định và Quy hoạch xây dựng, Sở Xây dựng Cần Thơ - thì cho rằng: "Một công trình dùng cát lẫn tạp chất thường bắt đầu hỏng sau khoảng 20-30 năm, nhưng nếu sử dụng cát đạt tiêu chuẩn, đúng kỹ thuật thì sau 50-70 năm vẫn chưa phát hiện dấu hiệu suy giảm chất lượng".

Công nghệ làm sạch và sàng lọc cát này đã được chuyển giao cho Công ty cổ phần cát đá Việt sàng rửa sạch (Cần Thơ) từ đầu năm 2016. Ông Châu Hoàng Trung - Phó Giám

"Với một công trình xây dựng trị giá 1 tỷ đồng, lẽ ra có thể sử dụng trong 100 năm nhưng nếu sử dụng cát không đảm bảo chất lượng, tuổi thọ công trình sẽ chỉ còn 30-40 năm, nghĩa là thiệt hại 600-700 triệu đồng"
- ThS Nguyễn Văn Ngọc.

đốc kỹ thuật của công ty - cho biết: Trước đây, cát khai thác lên được dùng luôn để trộn bê tông nên rất tốn xi măng. Từ khi được chuyển giao công nghệ của Công ty Phan Thành, mỗi mét khối bê tông tiết kiệm được 43kg xi măng. Ngoài ra, chi phí nhân công cũng giảm do tiết kiệm được khâu sàng cát thủ công.

Theo tính toán của ThS Lê Thành Phiêu - Đại học Cần Thơ, hiện giá mỗi mét khối cát thường rẻ hơn cát

sạch khoảng 30.000 đồng. Tuy nhiên, nếu tính cả 10% tạp chất phải bỏ đi trong cát thường, chi phí để sàng, đãi tạp chất, chi phí tiết kiệm xi măng... thì mỗi mét khối cát sạch giúp tiết kiệm 58.000 đồng.

Ông Châu Hoàng Trung hào hứng cho biết, nhờ thiết bị sàng lọc cát sạch, lợi nhuận của công ty tăng gần 90 triệu đồng/tháng, số người biết đến và sử dụng cát sạch ở Cần Thơ ngày càng tăng lên.

MINH NHẬT

Robot dự đoán năng suất bằng sóng siêu âm

Một dự án mới do các nhà nghiên cứu tại Viện Cơ điện nông nghiệp và Đại học Tel Aviv của Israel phát triển đang hứa hẹn mở ra bước đột phá trong sản xuất nông nghiệp. Sản phẩm của dự án này là một hệ thống có tên AGRYbot, bao gồm một robot được tích hợp với hệ thống sóng siêu âm, có thể xác định được những tín hiệu âm thanh khác nhau của các đối tượng canh tác trên cánh đồng. Robot sẽ tự phát ra tín hiệu sóng âm

rồi đo và phân tích, đánh giá năng suất, tình trạng của thực vật bằng những thuật toán thông minh.

Theo tiến sỹ Avital Bechar - người đứng đầu nghiên cứu, hệ thống AGRYbot của họ có thể dự đoán chính xác và hiệu quả về sản lượng hoa quả trong tương lai.

Phát biểu trên Digital Trends, tiến sỹ Bechar tiết lộ, AGRYbot có thể nhận diện sự khác biệt giữa các loại cây ăn quả, giữa lá và quả trên cây. Thậm chí, nó

có thể tính chính xác số lá trên cây hoặc trọng lượng của hoa, quả với sai số chỉ khoảng 100gr.

"Cho đến nay, người nông dân chỉ thu thập các thông tin kể trên dựa trên linh cảm mà không có công cụ giúp họ đo lường, tính toán chính xác. Điều này cũng tương tự như việc chúng ta dùng mắt thường để đo lường một vật và theo chúng tôi, cách làm đó có thể dẫn đến sai số khoảng 50%. Trong khi đó, công nghệ robot sử

dụng sóng siêu âm của chúng tôi có thể cung cấp những số liệu rất chính xác liên quan đến trọng lượng và năng suất của cây trồng".

Hiện nhóm nghiên cứu của Bechar đã chế tạo được một nguyên mẫu robot có khả năng hoạt động cả trong nhà và ngoài trời. Họ hy vọng một dây chuyền các robot sẽ được sản xuất thành công trong một vài năm tới.

NGỌC HIẾN
(Theo Digitaltrends)

Một robot sử dụng sóng âm để thu thập thông tin về nông nghiệp. Ảnh: Amazonaws

Thêm tiếng ồn cho văn phòng để... tăng hiệu quả làm việc

Phát trực tiếp tiếng ồn trắng - loại tiếng ồn tần số thấp được tạo ra bởi nhiều âm thanh khác nhau - vào văn phòng là cách một công ty đang áp dụng để giúp nhân viên dễ tập trung hơn khi làm việc. Giải pháp này xuất phát từ thực tế: Các âm thanh ở công sở dễ gây mất tập trung hơn âm thanh ở quán cà phê.

LÀM VIỆC KHÓ TẬP TRUNG, HÃY ĐẾN QUÁN CÀ PHÊ

Tiếng điện thoại reo, tiếng gõ bàn phím máy tính, tiếng sột soạt từ máy in, máy photocopy hay tiếng thảo luận của các đồng nghiệp đều có thể khiến cho môi trường làm việc tại văn phòng cản trở sự tập trung của nhân viên. Mới đây, các nhà nghiên cứu còn phát hiện, chính sự trò chuyện tại văn phòng - nhất là về vấn đề công việc - là nguyên nhân gây mất tập trung nhất tại công sở.

Nhóm nhà khoa học chuyên nghiên cứu về âm thanh tại Đại học Yamaguchi, Nhật Bản đã rút ra kết luận trên sau khi tìm hiểu tác động của tiếng ồn xung quanh đến sự tập trung để xem đâu là tiếng ồn gây khó chịu nhất.

Các tình nguyện viên tham gia nghiên cứu

được yêu cầu thực hiện một nhiệm vụ: Đếm các vật xuất hiện trên màn hình máy tính. Cùng lúc, họ được nghe các cuộc hội thoại có ý nghĩa nhất định hoặc các âm thanh ngẫu nhiên, tiếng động vô nghĩa hay những cuộc trò chuyện giữa những người xa lạ. Độ tập trung trong não của các tình nguyện viên được nhóm nghiên cứu giám sát bằng phương pháp đo điện não đồ.

Kết quả cho thấy, các âm thanh như tiếng nhạc hay các cuộc hội thoại có ý nghĩa lại khiến độ tập trung bị gián đoạn lớn hơn, làm cho hiệu suất thực hiện nhiệm vụ đếm các vật thể trên máy tính bị giảm nhiều hơn so với tác động của các âm thanh vô nghĩa. Từ đó, các nhà nghiên cứu so sánh và nhận thấy, làm việc ở một quán cà phê còn hiệu quả hơn cả trong một văn phòng bận rộn.

"Làm việc ở một quán

Nhiều người làm việc hiệu quả hơn khi ngồi tại quán cà phê.

Ảnh: Business Insider

cà phê ồn ào có thể còn đem lại năng suất cao hơn làm việc trong một văn phòng bận rộn, bởi vì những câu tán gẫu vô nghĩa sẽ không gây mất tập trung bằng các cuộc trò chuyện của đồng nghiệp" - nhóm nghiên cứu cho biết trên Telegraph.

Trước đó, một khảo sát do tổ chức CareerBuilder (Mỹ) thực hiện trên 2.175 nhà quản lý nhân lực tại các văn phòng, công ty ở Mỹ cũng cho thấy, những yếu tố như điện thoại thông minh, cuộc trò chuyện của đồng nghiệp và cả phản hồi từ mạng xã hội cũng khiến năng suất tại công sở bị giảm sút nghiêm trọng.

"Internet, điện thoại di động và đồng nghiệp tạo ra rất nhiều kích thích tại nơi làm việc ngày nay. Rất dễ để thấy được người lao động đã bị mất tập trung như thế nào" - Rosemary Haefner - người phụ

trách nguồn nhân lực của CareerBuilder nói.

GIẢI PHÁP ÂM THANH CHO VĂN PHÒNG MỞ

Các văn phòng dạng mở đang trở thành xu hướng trong nhiều doanh nghiệp. Dạng thiết kế này làm tăng khả năng hợp tác giữa các nhân viên, nhưng cũng dễ tạo ra những âm thanh gây mất tập trung hơn. Để đảm bảo vừa tăng sự hợp tác lại tăng năng suất lao động, việc tái thiết kế lại văn phòng làm việc dạng mở trở nên rất cần thiết.

"Các cuộc trò chuyện xung quanh thường làm giảm năng suất hoạt động công việc được thực hiện trong văn phòng có không gian mở. Bởi vì rất khó để ngăn các âm thanh trong một không gian như vậy, trừ phi làm giảm tác động của các cuộc hội thoại có ý nghĩa bằng những âm thanh khác có thể đem

"Internet, điện thoại di động và đồng nghiệp tạo ra rất nhiều kích thích tại nơi làm việc ngày nay. Rất dễ để thấy được người lao động đã bị mất tập trung như thế nào" - Rosemary Haefner.

lại ảnh hưởng tốt hơn hoặc một môi trường âm thanh thoải mái hơn" - TS Takahiro Tamesue - tại Đại học Yamaguchi nói.

Nhiều văn phòng mở hiện nay còn áp dụng công nghệ làm giảm tiếng ồn, chẳng hạn sử dụng các dịch vụ nhắn tin tức thời như Slack hay Gchat, cho phép các nhân viên liên lạc trong nhóm hoặc hai người một mà không can thiệp vào sự tập trung của người khác. Những không gian dành riêng cho các cuộc trò chuyện điện thoại riêng tư cũng được nhiều doanh nghiệp chú trọng thiết kế. Văn phòng báo Slate ở New York (Mỹ) còn

thiết kế một gian cách âm dành cho bất cứ ai gọi hay nghe điện thoại.

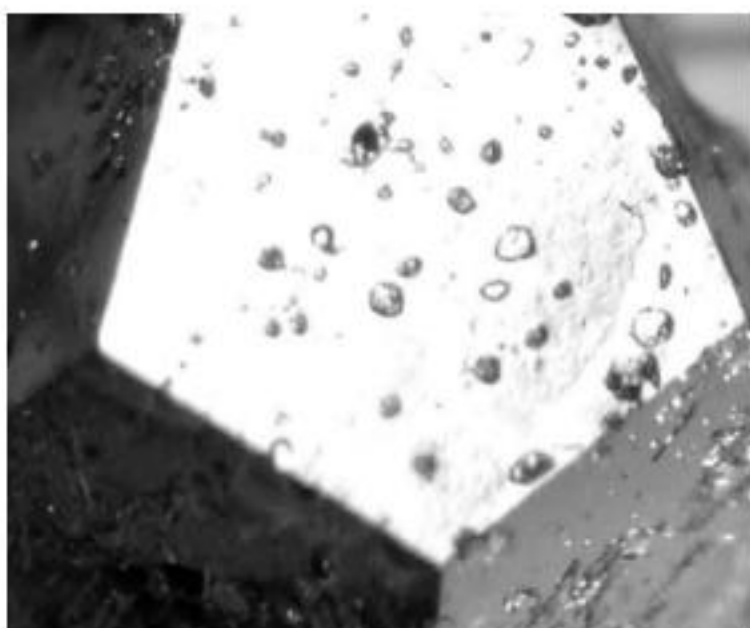
Trụ sở của Công ty nghiên cứu tài chính Morningstar tại Chicago (Mỹ) còn áp dụng các loa có khả năng phát trực tiếp tiếng ồn trắng - loại tiếng ồn có tần số thấp, được tạo ra bởi nhiều âm thanh khác nhau - vào không gian văn phòng để làm nhiễu các âm thanh gây mất tập trung, giúp các nhân viên làm việc hiệu quả ngay cả khi đồng nghiệp đang trò chuyện, hay các thiết bị điện tử như máy in, bàn phím máy tính phát ra tiếng ồn.

VĂN BIÊN

Top 10 âm thanh làm giảm năng suất lao động tại văn phòng (theo khảo sát của CareerBuilder):

1. Điện thoại di động/nhắn tin: 52%	7. Hợp hành: 26%
2. Internet: 44%	8. Nghi hút thuốc/Nghi ăn nhẹ: 27%
3. Tán gẫu: 37%	9. Tiếng ồn do đồng nghiệp: 17%
4. Mạng xã hội: 36%	10. Ngồi trong một bàn có vách ngăn: 10%
5. Thư từ: 31%	
6. Đồng nghiệp: 27%	

Tìm thấy tinh thể siêu hiếm trong thiên thạch

Một mảnh thiên thạch từ vũ trụ rơi xuống Trái Đất.

Ảnh: Motherboard

Các nhà vật lý đã phát hiện một giả tinh thể (quasicrystal) thuộc dạng hiếm nhất thế giới trong một mảnh thiên thạch. Đây là lần thứ ba con người được chứng kiến sự xuất hiện của vật chất này trong tự nhiên.

Có nguồn gốc từ vũ trụ, giả tinh thể vô cùng hiếm hoi và có cấu trúc nguyên tử rất đặc biệt. Trong nhiều thập kỷ, sự tồn tại của nó bị coi là "không thể". Đây là dạng tồn tại khác biệt của chất rắn, trong đó các

nguyên tử sắp xếp dường như đều đặn nhưng không có sự lặp lại.

Mẫu giả tinh thể kể trên được tìm ra bởi nhóm nghiên cứu của Luca Bindi thuộc Đại học Florence (Italy). Họ kiểm tra một hạt nhỏ của thiên thạch đã rơi xuống khu Khatyrka (Nga) cách đây 5 năm và tìm thấy một mảnh giả tinh thể với chiều rộng vài micromét.

"Điều đáng khích lệ là chúng ta đã tìm thấy 3 loại khác nhau của giả tinh thể trong các thiên thạch

giống nhau. Thứ chúng tôi vừa phát hiện có thành phần hóa học chưa từng thấy trong giả tinh thể" - Paul Steinhardt - Đại học Princeton (Mỹ), thành viên nhóm nghiên cứu - cho biết trên tờ Motherboard. "Càng nhiều loại giả tinh thể được tìm ra, càng có khả năng nhiều loại vật chất tương tự mà chúng ta chưa từng biết tới đang tồn tại trên Trái đất".

Khi nghiên cứu thành phần của giả tinh thể mới, các nhà khoa học phát

hiện rằng nó được hình thành từ sự kết hợp của nhôm, đồng và các nguyên tử sắt. Tất cả được sắp xếp tương tự các mảnh trên bề mặt của quả bóng đá. Đây là lần đầu tiên thành phần đặc biệt này được phát hiện trong tự nhiên. Điều đó cho thấy con người vẫn còn hiểu biết rất ít về các hình thức kỳ lạ của vật chất. Nghiên cứu này vừa được công bố trên tạp chí Scientific Reports.

NGỌC HOAN
(Theo Sciencealert)

SỰ CỐ LỖI PIN Ở IPHONE:

Cuộc khủng hoảng lan rộng

Tiếp bước Samsung, đến lượt hãng Apple lại dính vào cơn khủng hoảng về pin smartphone khi hàng loạt người tiêu dùng khiếu nại iPhone dính lỗi sập nguồn. Cuộc chạy đua điên cuồng về tính năng mới của điện thoại thông minh khiến tốc độ cải tiến chất lượng pin khó bề theo kịp.

LỖI PIN Ở IPHONE LAN RỘNG

Khi Galaxy Note 7 của Samsung gặp sự cố cháy nổ, nhiều fan của Apple hả hê tuyên bố mình đã sáng suốt khi chọn iPhone. Nhiều người trong số họ hiện đã thấm thía nỗi khổ của chủ nhân Note 7 khi iPhone cũng gặp vấn đề về pin. Những khiếu nại về tình trạng iPhone đột ngột tắt dù còn 30% điện năng xuất hiện từ cuối tháng 11 và tăng đột biến vài tuần qua, nhiều nhất ở Trung Quốc. Từ đầu năm đến hết tháng 11, đã có 2.763 khiếu nại về lỗi của sản phẩm Apple tại Trung Quốc. Theo Hiệp hội Tiêu dùng Thượng Hải, số khiếu nại tăng 6 lần trong 2 tháng qua, phần lớn là về tình trạng sập nguồn khi pin còn 30-40% của iPhone 6 và iPhone 6s.

Cố trấn an người dùng, Apple cho rằng chỉ một số ít máy thuộc model iPhone 6s được sản xuất từ tháng 9 đến tháng 10/2015 gặp vấn đề về pin và sẽ không gây cháy nổ. Tuy nhiên, tại Trung Quốc, một số người dùng đã thông báo về việc iPhone cháy, nổ trong quá trình sạc hoặc sử dụng, và không chỉ ở iPhone 6s.

Hiệp hội Tiêu dùng

Thượng Hải đã ghi nhận 8 báo cáo liên quan đến vấn đề iPhone phát nổ khi sử dụng hoặc sạc. Hồi tháng 8, một phụ nữ thông báo chiếc iPhone 6 plus của bà bỗng nhiên bốc cháy khiến màn hình bị vỡ, còn pin và mặt sau cháy đen.

Trả lời phỏng vấn tờ Business Insider, một số nhân viên Apple Store cho biết, lỗi pin ở iPhone khá phổ biến. "Chúng tôi tiếp nhận nhiều trường hợp cần hỗ trợ do iPhone bị tắt nguồn đột ngột, gồm cả iPhone 6s plus, dù model này không thuộc diện thay pin miễn phí. Nhiều máy không nằm trong lô được thay pin miễn phí cũng gặp vấn đề tương tự" - một nhân viên Apple Store tại Manhattan (Mỹ) nói. Người này cũng tiết lộ 80% số trường hợp khách hàng yêu cầu hỗ trợ tại đây liên quan đến vấn đề máy bị tắt nguồn đột ngột.

Một Apple Store khác ở Mỹ cho biết sau khi chương trình thay pin được đưa ra, họ đã nhận được 80 yêu cầu và không phục vụ kịp.

LOAY HOAY TÌM NGUYÊN NHÂN

Theo thông báo của Apple vào cuối tháng 11,

iPhone đang gặp rắc rối về vấn đề lỗi pin.

Ảnh: QZ

nguyên nhân một số chiếc iPhone dính lỗi sập nguồn là do "chứa thành phần pin đã tiếp xúc với không khí lâu hơn quy định trước khi được đóng gói". Để ứng phó, Apple triển khai chương trình thay pin cho những máy iPhone 6s có số serial khớp với danh sách được đăng trên website của Apple. Chủ những chiếc iPhone này có thể mang sản phẩm đến một Apple Store hoặc đại lý ủy quyền bất kỳ để nhận pin thay thế.

Đối với những chiếc iPhone được cho là phát nổ, Apple thông báo họ đã kiểm tra và không tìm thấy nguyên nhân. Hãng cho rằng có thể do iPhone đã bị rơi, va đập, dẫn đến sự cố về nhiệt.

Các cơ quan bảo vệ

người tiêu dùng Trung Quốc không hài lòng với cách giải thích của Apple và đang thúc giục công ty này cung cấp dịch vụ bảo hành, thay thế pin cho những dòng iPhone khác gặp vấn đề tương tự.

Nhưng ngay cả khi thay pin, vấn đề vẫn chưa được giải quyết triệt để. Một chủ sở hữu iPhone 6s - người đã nhận được một pin thay thế - viết trên trang mạng Weibo cá nhân rằng chiếc smartphone của mình vẫn tiếp tục sập nguồn bất cứ lúc nào khi pin còn 20% điện năng. "Tôi chỉ muốn hỏi Apple làm thế nào để có thể đổi được chiếc pin khác phục triệt để vấn đề này" - người đàn ông nói.

Vấn đề là ở chỗ, bản thân Apple cũng chưa phát hiện ra nguyên nhân

"Chúng tôi đã tiếp nhận nhiều trường hợp cần hỗ trợ do lỗi iPhone bị tắt nguồn đột ngột, gồm cả iPhone 6s plus, dù model này không thuộc diện thay pin miễn phí" - một nhân viên của Apple Store tại Manhattan (Mỹ).

cụ thể. Thế nên, họ buộc phải tung một bản cập nhật hệ điều hành iOS cho phép qua đó chẩn đoán đúng vấn đề về hiệu suất pin iPhone. Điều này sẽ giúp phát triển một bản sửa lỗi cho những vấn đề kể trên thông qua các bản vá lỗi phần mềm trong tương lai.

Với sự cạnh tranh ngày càng khốc liệt trên thị trường smartphone, các

hãng lớn như Samsung, Apple đã phải chạy đua điên cuồng để cho ra đời những chiếc điện thoại đẹp, mỏng, nhiều tính năng hơn, đòi hỏi pin phải tốt hơn. Theo nhiều chuyên gia, điều này có thể là nguyên nhân dẫn đến việc chất lượng pin không còn được đảm bảo như trước.

L. NGOC
(Theo Businessinsider, Techtimes)

Nhật tiến hành kế hoạch dọn rác vũ trụ

Cơ quan Thám hiểm vũ trụ Nhật Bản (JAXA) vừa phóng một tàu vũ trụ từ Trung tâm Tanegashima, mang theo một tấm lưới đặc biệt được thiết kế để xử lý một lượng rác lớn trên quỹ đạo của Trái đất.

Trước tình hình rác vũ trụ trở thành mối đe dọa đối với Trạm vũ trụ quốc tế (ISS) cũng như các vệ tinh của con người, JAXA đã vạch ra một dự án có tên là "bộ thu rác không gian" để tiến hành dọn rác.

"Bộ thu rác không gian"

bao gồm một thiết bị kéo và một tấm lưới khổng lồ gồm các sợi dây rất mỏng được làm từ nhôm và thép, gọi là dây điện động. "Những sợi dây này sử dụng công nghệ tết bện kiểu lưới mắt cá. Việc làm ra chúng rất khó khăn bởi các vật liệu rất mỏng. Bình thường chiều dài của dây chỉ vào khoảng 700m, nhưng để làm chậm được các loại rác vũ trụ thì dây cần phải có độ dài từ 5.000-10.000m" - kỹ sư Katsuya Suzuki cho biết.

Để đan tấm lưới này, JAXA đã phải hợp tác với Nitto Seimo - một công ty sản xuất lưới đánh cá có trụ sở tại Nhật Bản - trong 10 năm qua. Với việc phóng tàu vũ trụ mang theo tấm lưới đặc biệt kể trên, bước đầu tiên trong kế hoạch dọn rác không gian của JAXA đã được thực hiện.

Khi lên đến quỹ đạo, một đầu của tấm lưới sẽ được nối với các mảnh rác vũ trụ lớn có thể gây hư hỏng nặng cho vệ tinh.

Điện được tạo ra từ tấm lưới sẽ tác động làm cho rác vũ trụ chậm lại và di chuyển xuống quỹ đạo thấp hơn. Những mảnh vỡ không gian sau đó được đẩy về bầu khí quyển của Trái đất - nơi rác vũ trụ sẽ bị đốt cháy trong quá trình lao xuống bề mặt hành tinh xanh.

Một phát ngôn viên của JAXA cho biết họ hy vọng sẽ sử dụng hệ thống thu gom rác thường xuyên vào giữa thập kỷ tới.

LÊ MAI (Theo Dailymail)

Tên lửa mang phi thuyền chở hàng cho ISS, kèm theo một bộ thu rác không gian của JAXA.

Ảnh: StraitsTimes

Cảm xúc, kỹ năng xã hội giúp con nhà nghèo thành đạt

Các nghiên cứu cho thấy sự giàu có, địa vị cao sang của cha mẹ là bệ phóng tốt giúp đứa trẻ dễ thành đạt hơn trong tương lai. Tuy nhiên, những bậc phụ huynh không nhiều tiền bạc hay quyền chức vẫn có thể giúp con thành tài nếu giúp trẻ rèn kỹ năng xã hội, cảm xúc và biết cách đặt kỳ vọng vào trẻ.

ĐỊA VỊ CỦA BỐ MẸ LÀ BỆ PHÓNG CHO CON

Trong nghiên cứu "Khoảng cách học vấn ngày càng rộng giữa người giàu và người nghèo - chứng cứ khoa học và lý giải mới", nhà khoa học Sean Reardon - thuộc Đại học Stanford, Mỹ - đã kết luận rằng khoảng cách về thành tích học tập giữa những đứa trẻ sinh ra ở gia đình thu nhập cao và thu nhập thấp trong năm 2001 lớn hơn từ 30-40% so với 25 năm trước.

Daniel Pink - tác giả cuốn "Drive: Sự thật đáng ngạc nhiên về những điều thúc đẩy chúng ta" - chỉ ra rằng bố mẹ có thu nhập càng cao thì con đạt điểm SAT (Scholastic Aptitude Test - một kỳ thi chuẩn hóa để đăng ký vào đại học tại Mỹ) càng cao.

"Ngoài những can thiệp toàn diện và đắt đỏ thì địa vị xã hội là thứ tác động nhiều tới thành tựu giáo dục" - Pink viết.

Tuy vậy, đừng vội buồn nếu bạn không có điều kiện vật chất tốt, bởi vẫn có cách khác khiến con bạn đạt kết quả cao trong học tập sau này. Từ nghiên cứu được tiến hành năm 2014 trên 243 người sinh ra trong gia cảnh nghèo khổ, các nhà khoa học thuộc Đại học Minnesota, Mỹ rút ra kết luận rằng những em bé nhận được

nhiều yêu thương và chăm sóc trong 3 năm đầu đời không chỉ học tốt thời nhỏ mà còn có thể phát triển được nhiều mối quan hệ tốt đẹp, đạt nhiều thành tựu trong con đường học vấn khi đến tuổi 30.

Cùng với địa vị xã hội, những người mẹ học thức được cho là sẽ giúp con thành đạt hơn. Đây là kết quả nghiên cứu được công bố năm 2014 của nhà tâm lý học Sandra Tang - Đại học Michigan, Mỹ. Trong nghiên cứu được thực hiện trên 14.000 trẻ đi học từ 1998-2007, các nhà khoa học đã phát hiện ra rằng những trẻ em có mẹ ở độ tuổi vị thành niên (18 tuổi hoặc trẻ hơn) có tỷ lệ học xong trung học hoặc đại học ít hơn so với những trẻ khác.

Nhà tâm lý học Eric Dubow - Đại học bang Bowling Green, Mỹ, trong một nghiên cứu có sự tham gia của 856 người ở vùng ngoại thành New York - đã phát hiện ra rằng trình độ học vấn của cha mẹ khi em bé lên 8 tuổi có thể giúp dự đoán sự thành công trong học vấn và nghề nghiệp của con mình 40 năm sau.

LUYỆN KỸ NĂNG, CẢM XÚC ĐỂ THÀNH ĐẠT

Cha mẹ thành đạt, có địa vị là một tiền đề tốt, nhưng không đủ để tạo sự thành

William H. Gates (trái) - cha của Bill Gates - từng lo lắng vì quyết định bỏ học của con, nhưng vẫn ủng hộ hết mình.

Ảnh: Business Insider

"Từ khi trẻ còn rất nhỏ, những kỹ năng xã hội và cảm xúc đã có thể giúp đoán định liệu chúng sẽ vào đại học hay vào tù, có công việc ổn định hay rơi vào nghiện ngập"

- Kristin Schubert.

công cho con sau này. Các nhà khoa học thuộc Đại học bang Pennsylvania và Đại học Duke, Mỹ đã thực hiện một nghiên cứu trong vòng 20 năm trên 700 người, được theo dõi từ độ tuổi mẫu giáo đến khi họ 25 tuổi. Kết quả cho thấy, những trẻ em có kỹ năng xã hội tốt như có khả năng hoạt động nhóm, biết giúp đỡ người khác, hiểu cảm xúc bản thân, biết tự giải quyết vấn đề... thường có nhiều khả năng tốt nghiệp đại học và có một công việc tốt khi 25 tuổi so với những em có kỹ năng xã hội hạn chế.

"Nghiên cứu này cho thấy việc giúp trẻ hoàn thiện các kỹ năng xã hội và cảm xúc là một trong những điều quan trọng nhất mà chúng ta có thể làm để chuẩn bị cho chúng một tương lai tươi sáng. Từ khi trẻ còn rất nhỏ, những kỹ năng này đã có thể giúp đoán định liệu chúng sẽ vào đại học hay vào tù, có công việc ổn định hay rơi vào nghiện ngập" - Kristin Schubert - Giám đốc chương trình thuộc Quỹ Robert Wood Johnson - quỹ tài trợ cho nghiên cứu trên nói.

Ngoài ra, nhiều nhà

khoa học cho rằng việc dạy con môn toán từ tám bé cũng là một yếu tố đảm bảo sự thành công trong học hành của đứa trẻ. Quan điểm này của họ xuất phát từ một nghiên cứu có quy mô lớn, với sự tham gia của 35.000 trẻ em sắp đến tuổi đi học ở Mỹ, Anh và Canada.

"Việc nắm vững các kỹ năng toán học từ sớm là dấu hiệu để dự đoán không chỉ thành tích cao trong toán học mà còn cả thành tích trong môn đọc hiểu ở tương lai" - Greg Duncan - thuộc Đại học Northwestern, Mỹ, đồng tác giả của nghiên cứu này - phát biểu với báo giới.

KỶ VỌNG VÀ CHIA SẺ CÙNG CON

Nhiều người có quan điểm rằng nếu đặt kỳ vọng quá cao vào con trẻ thì sẽ vô tình đặt lên con một áp

lực lớn, gây ra nhiều hậu quả không tốt về mặt tâm lý cho đứa trẻ. Tuy nhiên, theo một nghiên cứu mà Đại học California, Mỹ tiến hành trên 6.600 em bé sinh năm 2001, sự kỳ vọng của cha mẹ sẽ tạo ảnh hưởng lớn tới thành tích học tập của con cái.

Giải thích về kết luận này, Giáo sư Neal Halfon - trưởng nhóm nghiên cứu - nói: "Những bậc cha mẹ mong muốn con đỗ đại học thường làm mọi cách để con đạt mục tiêu đề ra, bất chấp vấn đề tiền bạc".

Giáo sư Halfon cho rằng, trên tất cả, cha mẹ nên dành nhiều thời gian chia sẻ cùng con mọi chuyện - từ các vấn đề trong học tập đến cuộc sống, hướng con phát triển một cách khỏe mạnh cả về tâm lý và sức khỏe, tạo tiền đề vững chắc để con trưởng thành, trở thành người tốt.

THANH BÌNH

Bia mộ La Mã 2.000 tuổi được tìm thấy ở New York

Tấm bia La Mã cổ mới được tìm thấy ở Mỹ.

Ảnh: Sciencealert

Giới khảo cổ Mỹ đang xôn xao trước sự kiện một tấm bia mộ La Mã bí ẩn vừa được phát hiện tại nơi ít ai ngờ tới nhất: Westchester County, New York - một trong những khu phố giàu có nhất của nước Mỹ.

Trong khi xây một căn nhà triệu đô, các công nhân đã bất ngờ tìm thấy tấm bia mộ La Mã cổ đại với những dòng chữ Latinh kỳ lạ. Làm sao một vật cổ xuất xứ La Mã lại có thể xuất hiện ở phía bên kia địa cầu? Theo báo

chí Mỹ, nhiều khả năng nó được giới nhà giàu Mỹ mang đến. Westchester County vốn là nơi cư ngụ của nhiều gia đình thuộc dạng giàu nhất thế giới như Rockefellers, Astors hay Morgans... từ thế kỷ thứ 19 đến nay.

Khu đất nơi phát hiện ra tấm bia La Mã từng thuộc về Josiah Macy - một đối tác của hãng Standard Oil do John Rockefeller, người đứng đầu đế chế dầu lửa hùng mạnh của Mỹ và thế giới - sở hữu. Sau khi Macy

chết vào cuối năm 1800, vợ ông tiếp tục sống ở đây. Theo báo chí Mỹ, năm 1893, bà này đã thực hiện một chuyến đi đến Villa Borghese ở Rome và có mua một đài tưởng niệm cổ rồi vận chuyển nó về nhà mình. Gần một thế kỷ sau, căn nhà bị đốt cháy, tất cả bị chôn vùi trong đống đổ nát và di tích được giữ nguyên vẹn kể từ đó đến nay.

Sau khi tấm bia mộ được tìm thấy, các nhà nghiên cứu từ Viện Bảo tàng

nghệ thuật Metropolitan đã được mời đến. Họ xác định vật này được chế tác khoảng năm 54 - tức là cách đây gần 2.000 năm. Trên bia ghi dòng chữ: "Thuộc về một người thu thuế có tên Tiberius Claudius Saturninus". Theo các chuyên gia, Saturninus là một người đàn ông làm công tác thu thuế dưới thời Hoàng đế Claudius và điều này làm cho tấm bia mộ càng thêm phần giá trị.

NGỌC HOAN

(Theo Sciencealert)

HOÃN CAI THUỐC LÁ VÌ SỢ TĂNG CÂN:

Ảo tưởng khiến bạn nhanh già, chóng chết

Vì sao việc ngừng hút thuốc lá lại gây tăng cân? Việc giữ cân nặng hợp lý bằng cách tiếp tục hút thuốc có hại gì không? Làm sao để tránh tăng cân khi cai nghiện thuốc lá? Những thắc mắc này của độc giả Khoa học và Phát triển được giải đáp bởi bác sĩ Trịnh Văn Hiệp - chuyên gia chương trình Phòng, chống tác hại thuốc lá, Sở Y tế TPHCM.

Muốn duy trì cân nặng vừa phải là lý do mà nhiều người đưa ra để biện minh cho sự trì hoãn kế hoạch cai nghiện thuốc lá, bởi việc ngừng hút thuốc thường dẫn tới tăng cân. Theo bác sĩ Trịnh Văn Hiệp, cách lựa chọn "thà nạp vào người nicotine và hàng nghìn chất độc trong thuốc lá còn hơn tăng cân" này có thể dẫn đến những hậu quả rất nặng nề về sức khỏe. Tác hại của cân nặng không thể so sánh với những nguy hiểm mà khói thuốc mang lại, bao gồm nguy cơ tử vong.

Cũng theo bác sĩ Hiệp, tác dụng giảm cân của

thuốc lá thực ra chỉ là một ảo tưởng: "Nhiều người đã sai lầm khi cho rằng thuốc lá có thể giúp họ giảm cân. Thực ra, các nghiên cứu đã chứng minh thuốc lá là một trong những thủ phạm gây bệnh tim mạch, béo phì và tiểu đường". Thuốc lá đẩy mạnh quá trình oxy hóa, khiến sự đốt cháy năng lượng diễn ra nhanh hơn nên nhiều người tưởng nó giúp giảm cân; nhưng để đạt được điều này thì phải hút thuốc nhiều năm - thời gian đủ để thuốc lá tàn phá cơ thể, gây ra các bệnh hiểm nghèo đe dọa tính mạng. Mặt khác, quá trình oxy

Kiểm soát chế độ ăn và tăng cường tập luyện là cách tránh tăng cân khi cai thuốc lá.

Ảnh: Skinkg

hóa diễn ra mạnh còn đẩy nhanh sự lão hóa, khiến da tối sẫm, nhăn, chảy sệ.

Lý giải tình trạng tăng cân ở những người cai thuốc lá, bác sĩ Trịnh Văn Hiệp cho biết, thông thường người nghiện thuốc tiêu tốn thêm khoảng 200kcal mỗi ngày. Vì thế khi ngừng hút, nếu

số năng lượng này không được đốt cháy vào hoạt động khác và chế độ ăn không thay đổi thì cơ thể sẽ tăng cân. Bên cạnh đó, nicotine trong thuốc lá ức chế sự thèm ăn nên khi ngừng hút, người cai thuốc thường có nhu cầu ăn nhiều hơn. Ngoài ra, khi ngừng sử dụng thuốc

lá, sức khỏe tốt lên, giấc ngủ có chất lượng hơn nhờ chấm dứt tình trạng ho vào ban đêm (do đã tổng được các chất độc của thuốc lá ứ đọng trong phổi) và đây là một yếu tố dẫn đến tăng cân.

"Việc tăng từ 2-3kg khi cai thuốc lá là bình thường. Sau một thời gian, cơ thể

sẽ trở về mức cân nặng ổn định. Cũng có khoảng 30% số người cai thuốc tăng đến 5-7kg. Những trường hợp này cần có chế độ dinh dưỡng hợp lý và tăng cường vận động để đưa cân nặng trở về mức tối ưu cho sức khỏe" - bác sĩ Hiệp cho biết.

NGỌC VŨ

THỬ SỨC CÙNG KHOA HỌC

Chế gel tạo hình, trang trí

Thực hiện bởi: Câu lạc bộ PYHA và SOS
Trường THPT Chuyên Hà Nội - Amsterdam

Chuẩn bị
- Borax
- Phẩm màu
- Keo PVA
- Túi đựng thực phẩm
- Thìa, cốc

Lưu ý
Các em nên sử dụng găng tay để tránh bị bẩn khi làm chất nhầy. Tỷ lệ pha khác nhau sẽ tạo ra độ nhầy khác nhau.

Giải thích
Khi ta pha borax vào nước hay pha phẩm màu và keo sẽ tạo ra hai dung dịch có thể tan với nhau. Do tính chất đặc biệt, 2 dung dịch hòa quyện sẽ tạo thành chất kết dính có thể dùng để tạo hình, trang trí dịp Noel, Halloween...

CHỈ THỰC HIỆN KHI CÓ SỰ GIÁM SÁT CỦA NGƯỜI LỚN

1 Chuẩn bị nguyên liệu

4 Đổ 2 hỗn hợp vào nhau rồi khuấy

2 Hòa nước, phẩm màu, keo rồi khuấy đều

5 Cho chúng vào túi bảo quản chất

3 Hòa tan borax vào nước tạo dung dịch trong.

6 Tiếp tục thực hiện với các màu sắc khác.

Ý KIẾN ĐỘC GIẢ

THÍCH ĐỌC CÁC BÀI DÀI Ở TRANG KHÁM PHÁ

Báo Khoa học và Phát triển có nhiều trang, mục hay. Trang mà tôi thích nhất là Khám phá, với những bài viết thỏa mãn trí tò mò của tôi về thế giới tự nhiên, xã hội cũng như tiểu thế giới bên trong con người. Thường khi đọc báo, tôi ngại đọc những bài dài, nhưng các bài dài trong trang Khám phá của quý báo tôi lại rất thích, thậm chí có phần tiếc rề khi đọc hết, cảm thấy rằng nếu không bị hạn chế bởi diện tích của trang báo, sẽ còn có nhiều kiến thức, thông tin thú vị nữa được cung cấp.

Một ví dụ là bài viết về sự hy sinh của một trang trại ở Australia để cứu cây chuối khỏi thảm họa tuyệt chủng. Chuyện thế giới đang tồn tại một dịch bệnh có thể xóa sổ cây chuối trên Trái đất, tôi đã được biết vài năm nay trên các báo điện tử. Chủ đề này thu hút sự chú ý của tôi vì đối với tôi, chuối là loài cây phổ biến và dễ trồng nhất trên đời. Quê tôi ở Hưng Yên, xung quanh láng giềng trồng toàn chuối và có lẽ không có loại trái cây nào rẻ hơn chuối. Thật khó hình dung loại quả này một ngày nào đó sẽ biến mất. Tuy nhiên, các tin bài về đề tài này trên các báo thường ngắn và sơ sài; nhưng trên báo Khoa học và Phát triển, tôi đọc được một câu chuyện rất chi tiết và thú vị. Rất mong báo sẽ tiếp tục phát huy sở trường này

(Trịnh Giang, 26 tuổi, Hà Đông, Hà Nội)

MUỐN CÓ THÊM NHIỀU BÀI VỀ CÔNG NGHỆ SINH HỌC

Khoa học và Phát triển là tờ báo duy nhất tôi biết dành hẳn 2 trang để viết về chính sách khoa học và công nghệ (KH&CN). Là một thầy giáo dạy sinh học, tôi luôn quan tâm đến tình hình phát triển KH&CN nói chung cũng như việc xây dựng, triển khai các chính sách trong lĩnh vực này nói riêng và nhận thấy quý báo đã phản ánh khá sâu sắc, điển hình là về dự thảo Luật Chuyển giao công nghệ (sửa đổi) với nhiều bài viết góp ý cho việc hoàn thiện để dự án luật này sớm được thông qua.

Về mong muốn đối với quý báo, tôi hy vọng được đọc thêm nhiều bài viết hay về công nghệ sinh học - không chỉ vì đó là chuyên môn của tôi mà còn vì công nghệ sinh học là một ngành sẽ phát triển rất mạnh trong tương lai.

(Nguyễn Vĩnh Lân, 41 tuổi, giáo viên)

Các tỷ phú công nghệ đổ 1 tỷ USD cho năng lượng sạch

Bill Gates - nhà sáng lập hãng Microsoft - cùng một loạt đại gia tên tuổi trong giới công nghệ vừa công bố thành lập quỹ năng lượng sạch trị giá 1 tỷ USD, có tên Breakthrough Energy Ventures (BEV).

Mục đích của quỹ này là đầu tư nghiên cứu các công nghệ giúp hạn chế tác hại của biến đổi khí hậu.

Trên trang mạng Twitter chính thức của mình, tỷ phú Bill Gates cho biết: "Mọi người thường cho rằng có thể rót vốn 50 triệu USD và chờ đợi 2 năm sau để thấy kết quả đầu tư. Trong không gian năng lượng này, điều đó không hề đúng. Thế nhưng chúng tôi luôn mở rộng cửa đối với bất cứ dự án nào có thể mang đến năng lượng sạch, giá rẻ, đáng tin cậy".

Trong số các thành viên

hội đồng quản trị của BEV, ngoài Bill Gates còn có người sáng lập Alibaba là Jack Ma và các nhà đầu tư công nghệ nổi tiếng như John Doerr, Vinod Khosla. Danh sách các nhà đầu tư của BEV còn bao gồm những cái tên ấn tượng khác như Jeff Bezos (Amazon), Masayoshi Son (Softbank), Richard Branson (Virgin Group), Reid Hoffman (LinkedIn)...

Theo báo chí Mỹ, tổng tài sản của các thành viên trong nhóm là khoảng 170 tỷ USD. Mặc dù so với sự giàu có của họ, tiền đầu tư cho năng lượng sạch chỉ là con số nhỏ, nhưng nếu so với các quỹ đầu tư khác, số tiền 1 tỷ USD là vô cùng ấn tượng.

Theo BEV, thị trường năng lượng toàn cầu có giá trị khoảng 6.000 tỷ USD. Dự báo đến năm 2040, nhu cầu về năng lượng sẽ tăng khoảng 30%. "Trong một thị trường lớn đến mức này, nếu nắm được

Bill Gates (thứ hai từ trái sang) và các nhà lãnh đạo Canada, Mỹ, Pháp, Ấn Độ tại hội nghị về biến đổi khí hậu của Liên Hợp Quốc 2015 (COP21).

Ảnh: AP

một mảng tương đối thì giá trị mang về sẽ là vô cùng lớn" - Bill Gates tuyên bố. Ông cũng nói thêm rằng sự thành công của nỗ lực nghiên cứu năng lượng sạch, bền vững, giá rẻ phụ thuộc vào việc triển khai số vốn 1 tỷ USD như cam kết của Quỹ BEV. Ông

cũng tiết lộ sẽ làm việc với tư cách cá nhân với các đối tác chiến lược - chẳng hạn như các công ty năng lượng - để thuyết phục họ tham gia.

Trong khi các tỷ phú công nghệ - phần lớn là người Mỹ - đang nỗ lực chống biến đổi khí hậu

thì Tổng thống Mỹ mới đắc cử Donald Trump vẫn tỏ ra hoài nghi về vấn đề này. Theo CNN, ông Trump đã nói với Chris Wallace - người dẫn chương trình của Fox News Sunday - rằng không ai thực sự biết biến đổi khí hậu có thật hay không. Tân Tổng

thống Mỹ cũng cho biết ông đang cân nhắc khả năng rút khỏi Hiệp định Paris về biến đổi khí hậu bởi theo ông, "thỏa thuận này đặt nước Mỹ vào thế bất lợi khi cạnh tranh với các nước khác".

VIỆT HƯNG (Theo QZ)

Cha, mẹ là gương xấu về việc dùng mạng xã hội

Một nghiên cứu trước đây ở Mỹ đã chỉ ra rằng, thanh - thiếu niên dành 9 giờ/ngày, trẻ em từ 8-12 tuổi dành 6h/ngày cho việc xem video hoặc nghe nhạc trực tuyến. Theo nghiên cứu mới của tổ chức phi lợi nhuận Common Sense Media, Mỹ trên 1.800 phụ huynh, những người này cũng mất hơn 9 giờ mỗi ngày cho các phương tiện truyền thông. Mặc dù 78% số phụ huynh tự nhận là gương tốt cho con trong việc dùng phương

tiện truyền thông xã hội nhưng cứ 10 phụ huynh tham gia khảo sát, có 8 vị dùng Internet không phải vì công việc mà để giải trí. Khoảng 2/3 số phụ huynh nói rằng truyền thông đa nhiệm - sử dụng cùng lúc hơn một màn hình (như xem TV khi đang gõ máy tính) không ảnh hưởng đến chất lượng công việc.

Trong cuộc khảo sát thanh - thiếu niên năm ngoái, 2/3 số trẻ cho biết, các em xem TV hoặc nhắn tin trong khi làm bài tập về

nhà mà không ảnh hưởng đến chất lượng bài.

Trong khảo sát của Common Sense Media, hầu hết phụ huynh lo các phương tiện truyền thông xã hội ảnh hưởng xấu đến hoạt động thể chất của con mình. Khoảng 94% số phụ huynh nghĩ công nghệ có lợi cho con họ, 15% lo các phương tiện truyền thông có thể làm hại trẻ em, trong khi 44% tin rằng nó có thể giúp thiết lập tình bạn cho trẻ.

Theo Jim Steyer - giám

đốc điều hành Common Sense Media, nghiên cứu không khẳng định các phương tiện truyền thông có hại cho trẻ em hoặc cha mẹ: "Công nghệ là công cụ, việc nó có trở thành công cụ tuyệt vời hay không tùy vào cách sử dụng. Cha mẹ phải lập quy tắc về chế độ sử dụng công nghệ cho con". Chi tiết về nghiên cứu có thể được tìm thấy trên trang web của Common Sense Media.

THANH THÙY
(Theo Techtimes)

Thời gian các bậc phụ huynh Mỹ dùng các phương tiện truyền thông xã hội trung bình là 9 giờ/ngày.

Ảnh: Kelseyads

ĐIỂM TIN KHOA HỌC

Lạc quan giúp phụ nữ giảm 30% nguy cơ chết vì bệnh

Theo Techtimes, các nhà khoa học thuộc Đại học Y tế cộng đồng Harvard T.H. Chan (Mỹ) vừa công bố kết quả nghiên cứu cho thấy sự lạc quan giúp phụ nữ giảm nguy cơ tử vong do các vấn đề sức khỏe nghiêm trọng như đột quỵ, bệnh tim, ung thư, các bệnh về đường hô hấp, truyền nhiễm. Cụ thể, những phụ nữ lạc quan có ít hơn 30% nguy cơ mắc các bệnh kể trên so với những người kém lạc quan hơn. Các tác giả nghiên cứu này đã khảo sát khoảng 70.000 phụ nữ trong giai đoạn từ năm 2004 đến năm 2012.

TÚ AN

Virus Zika có thể gây bệnh về tai, mắt

Một nghiên cứu mới của các nhà khoa học Brazil - đăng tải trên tạp chí Clinical Infectious Diseases (Bệnh truyền nhiễm lâm sàng) - đã kết luận, tình trạng khiếm thính có thể là biểu hiện cụ thể của bệnh Zika ở người lớn. Năm 2015, Brazil báo cáo 3 trường hợp mất thính giác cấp tính ở người lớn bị nhiễm virus này. Một nghiên cứu khác được đăng tải trên tạp chí khoa học The Lancet gần đây cũng tin rằng bệnh viên màng bồ đào liên quan đến virus Zika.

KHÁNH HƯNG

Thanh quản của khỉ đủ điều kiện để có thể nói như người

Trong một nghiên cứu mới được công bố trên tạp chí Science Advances (Khoa học tiến bộ), các nhà khoa học thuộc Đại học Vienna (Áo) cho biết loài khỉ đủ điều kiện về thanh quản để nói chuyện như người. Theo các nhà khoa học, sở dĩ chúng không nói được là do vấn đề ở não. "Thanh quản của chúng hoàn toàn đủ điều kiện, chúng chỉ thiếu chức năng bộ não để điều khiển và kiểm soát việc nói chuyện mà thôi" - nghiên cứu kết luận.

LÊ THANH